

Az igazi és áljlét

Irtta: Guglielmo Ferrero
a firenzei egyetem tanára.

Nemrégiben egyik angol ujságban egy ügyes statisztikus tudós kiszámította, hogy április hónapban 30 millió munkás volt munkanélkül Európában és Amerikában. Vajjon helyes ez a szám? Csak annyi bizonyos, hogy a munkanélküliség a földkerekség két leggazdagabb kontinensén soha ekkora arányokat nem öltött, mint ma.

Ugyanakkor az árak — úgy a nyersanyagok, mint az iparcikkek árai — az összes piacokon zuhannak, ami azt jelenti, hogy túltermelés van az egész vonalon. Túltermelés és munkanélküliség: az emberiség egy része dolgozik és tulsokat termel, a másik része pedig kényszerítlenségre van kárthatva és mindketten szenvednek. Vajjon miben keresünk az egyensúlytalanság okát? Semmi másban nem, mint a termelés és a fogyasztás szélsőségeiben, amelyeket a világháború idézett elő.

A háború igen nagy fogyasztó. Az összes háborúk működésbe hoztak egy időre bizonyos termelési ágakat. Az ösztönzés azonban soha ilyen rendkívüli nem volt, hiszen a hadseregek mindennap retentő mennyiséget fogyasztottak. A hadviselők pénzforrásai oly bőségesek voltak, hogy mindenki gazdagodott négy esztendőn keresztül Európa romjain.

Különösebb erőfeszítés nélkül, csupán azért, mert millió meg millió ember gyilkolta egymást Európának bizonyos pontjain, a munkások, a parasztok, a kereskedők, az iparosok, a földbirtokosok világszerte arra ébredtek, hogy a jólétnek vidámságaiból és kényelméből egyszerre csak visszazuhantak a földre. Mindenki kezdte elkölteni, amit előbb összenyert. A jólét és az árak növekedtek. A háborús ipar és kereskedelem békebeli iparra és kereskedelemre tért vissza. Nem kellett nagy bölcsesség annak megértésére már a háború alatt sem, hogy ez a rendkívüli jólét csak muló tünét volt. Minthogy a haszon s a tékozlás orgiájának végét kellett vetni, nem maradt más meg, mint a romok és nyomorúság.

Ezt könnyen és biztosan lehetett előre látni. A háború befejezését nem követte egy általános elszegényedés, hanem a háború alatt megkezdődött jólét még folytatódott a békének első négy-öt esztendejében. Igen sok ember a háborúban összegyűjtött pénzét csak akkor kezdte elkölteni, amikor a béke beállott. A kormányok mindenütt tovább költöttek és folytatták az eladósodást jó néhány esztendőig. A tőke pusztításának egyszerű és kezdetleges módját most felváltotta egy új, finomabb eljárás: az infláció. Az infláció nem egyéb, mint a közvetett módja annak, hogy megsemmisítsék az óriási magán és állami adósságokat, amelyek a háború folyamán halmozódtak fel, az adósoknak: az iparosoknak, a gazdáknak, az ipari munkásoknak és a parasztoknak javára, akiknek munkájukkal kellett volna megfizetni, úgy a tőkét, mint a kámatot. Végeredményben azonban a tőke rombolása sem tarthatott örökké, mert végre még a leggazdagabb államok hitele is kimerült. Az európai államoknak vissza kellett térniök a lehetőségek határai közé, abba kellett hagyni az adósságcsinálást, egyensúlyba kellett hozni a költségvetést és stabilizálni a pénzt.

Miután a pénzt mindenütt stabilizálták, Európa nem élt tovább a tőke rovására, hanem ismét a jövedelemből kezdett élni. Most azután a földművelés, az ipar és kereskedelem

Bethlen Balthazár ellen

Balthazár külföldi propagandája szomorúan hasonlít Károlyi Mihály ténykedéséhez — „A közvéleménynek kell lesújtania, akik ártanak az ország érdekeinek“

BUDAPEST, július 2. A felsőház mai ülésének kimagasló eseménye Bethlen István gróf miniszterelnök felszólalása volt. A miniszterelnök vitéz Horthy István interpellációjára válaszolt hatalmas beszédben és arról szólt, hogy milyen elveket kell követnie a külföldi propagandánál és milyen módszereknek kell érvényesülnie a külföldi közvélemény felvilágosításánál. Kijelentette, hogy azoknak a politikusoknak, akik céljukul tüzik ki a külföld informálását, ügyelnők kell arra, hogy az az informálás a felvilágosítás munkáját szolgálja és ne

BALTHAZÁR DEZSŐ.

keltsen homályt. Ha valahol szükség van az akciók egyesítésére, úgy a külföldi propaganda ügye az. — Ezután részletesen kitért Balthazár Dezső református püspök propaganda-utjára. Kijelentette, hogy amikor Balthazár püspök első ízben ment Amerikába, előzőleg megbeszélte vele utját és utólag is beszámolt neki utjának eredményéről. Ezzel az utjával Balthazár szolgálatot tett Magyarországnak. Mikor később Londonba ment, akkor sem előzetesen, nem keresett vele érintkezést, sem utólag nem számolt be eljárásáról. Amikor személyesen, kérdést írtézett hozzá, rövid válasszal előgítette ki. Balthazár két szociáldemokrata képviselővel járt legutóbb Párisban és ott a kamara külügyi bizottságának tagjai előtt úgy jellemezte a magyar politikai helyzetet, hogy itt a főurak kerítették kezükbe a hatalmat. Balthazár támadta a kormányt, holott egységes párti listával került a törvényhozó testületbe. Ha valaki külföldi propagandával használja akar az országnak, úgy ne belpolitikai vádaskodásokat vigyen kifelé. Balthazárnak és azoknak, akik külföldre járnak, nincs joguk árulkodni és a magyarság belső széthuzását nem szabadna a külföld előtt kiteregetni. Balthazár eljárása szomorúan hasonlít gróf Károlyi Mihály ténykedéséhez. Nem szabad annak megtörténnie, hogy magyar politikus külföldi befolyással igyekezzék a magyar belpolitikát irányítani. A kormány nincs abban a helyzetben, hogy hatalmi erővel védekezzen az ilyen propaganda utak ellen, de a közvéleménynek kell lesújtania azokra, akik ily módon ártanak az ország érdekeinek.

Julius harmincegyedikén tárgyalja
a temesvári ítélőtábla a Müller-ügyet

Csak Müller, Csányi, Csiszár és Balogh ügyében dönt a Tábla

ARAD, július 2. Május tizenhetedikén mondott ítéletet az aradi törvényszék Popescu-tanácsa Müller Ede államvasuti főfelügyelő és kilenc társának bünperében. Mint ismeretes, az aradi törvényszék hivatali sikkasztással párosult okirathamisításban mondotta ki bünösnek Müller Edét, aki 3 évi, Csiszár és Csányi 2—2 évi, Fofiu és Balogh 1—1 évi fogházbüntetést. Kercsó pedig 9 hónapi börtönt kapott. Az ítélet kihirdetése után Müller Ede, Csányi János, Csiszár Antal és Balogh Sándor vádlottak megfélebbezték az ítéletet. Fofiu Traian azonban megnyugodott miután az

fogyasztói kezdtek csökkenni, ennek következtében estek az árak. A növekvő munkanélküliség, a lecsökkent nyereség leszállították a fogyasztást s mindjobban kiélezték a válságot. A jólét korszakában állandóan a hausse volt növekvőben, ma pedig a baisse nő folyvást, szinte feltartóztatlanul.

A válság elkerülhetetlen volt. Vajjon sokáig tart-e? Ez a legfontosabb kérdés, amit feltehetünk a mostani gazdasági válság alkalmából. Mert bármilyen kellemetlen is a válság, komolyabb politikai és erkölcsi következményei csak akkor vannak, ha sokáig tart. Nyilvánvaló, hogy ésszerű optimizmusnak csak az azal a feltétellel van helye, ha a béke megszilárdul s a kormányok elkezdnek gazdálkodni oly módon, hogy komolyan meg-

ítélet értelmében már augusztusban kiszabadul a fogházból.

A vonatkozó jegyzőkönyvek elkészítése után az aradi törvényszék az egész Müller-ügyet felterjesztette a temesvári ítélőtáblához, ahol

a nagy port felvert ügy érdemleges tárgyalását július 31-ére tűzték ki.

A táblai főtárgyaláson a bünper vádlottai közül csupán Müller, Csányi és Csiszár fognak megjelenni, miután a többiek részben felmentették, részben megnyugodtak az aradi törvényszék ítéletében. Jogászai körökben nagy érdeklődéssel várják a temesvári ítélőtábla döntését.

szonlják z összes fölösleges kiadásokat.

A béke volt minden időben a tömegek pártigója és a szerény vagyonok megőrzője. Csak a béke hozhat jólétet az egész földre s az emberiség nagy tömegeire. Amde a béke nem tudja kiegyensúlyozni a világ gazdaságát, ha a kormányok tovább költönek s szaporítják az adósságokat. Jól ismert tény az, hogy amidőn a kormány elnyel egy nagymennyiségű közös gazdagságot, elszegényíti az országot.

A pénzügyi gazdálkodás kicsapongását a történelemben mindig nagy romlásoknak voltak okai. Bármilyen produktív is a mi korunknak fáradhatatlan tevékenysége, nem tudja eltakarítani a háború romjait, ha az államok minden gazdagságot elvonnak.

SZAVAZO SZELVÉNY

23

AZ ARADI KÖZLÖNY 1930-as
STRANDSZÉPSÉG ÉS STRAND-
KIRÁLYNŐ VERSENYÉRE.

JELÖLTÉM:

ITT LEVÁGANDÓ.

Az Aradi Közlöny a NEPTUN STRANDON ÉS FÜRDŐTELEPEN megrendezi Arad, 1930. július 2-án STRANDSZÉPSÉG- ÉS STRANDKIRÁLYNŐ-VERSENYÉT. A VERSENY LEZÁRÁSÁNAK NAPJÁT AZ ARADI KÖZLÖNY KÉSŐBB FOGJA KÖZÖLNI. A szavazó szelvények bedobhatók a NEPTUN ÉS KATONA-STRAND FÜRDŐTELEPÉN elhelyezett valamint a lap kiadómivatalában leállított urnákban. A szavazás eredményét naponta közli a lap.

PARMOOR LORD: „A kisebbségi kérdés elintézetlensége a világbéke legnagyobb akadályá”

Az érdekeit felek kölcsönös megegyezése szükséges — Külön kisebbségi bizottságot alakítson a Népszövetség

LONDON, július 2. (Az Aradi Közlöny londoni levelezőjétől.) Anglia érdeklődése a kisebbségi kérdés irányában legújabbban Parmoor lordnak kijelentéseiben nyilvánult meg. Parmoor lord, aki, mint a brit királyi titkos tanács elnöke, tagja a kormánynak, egy tegnapi nyilatkozatában rámutatott arra, hogy

a kisebbségi kérdés rendezetlensége a világbéke egyik legnagyobb akadályá és ezért a Népszövetség kötelessége, hogy parkodjon véglegesen rendezni a kisebbségek problémáját.

— A Népszövetség elé — mondotta Parmoor lord — mostanában a nemzeti kisebbségeknek a békeszerződésekből fakadó nagy problémája mered. A kisebbségek ügye igen súlyos kérdés és sok időnek kell elmúlnia, mire a szerződések hatásából származó sürgetések megszűnnek. Hiába való lenne azt várnunk a Népszövetségtől, hogy csodákat műveljen. Mindenesetre első sorban arra kell emlékeznünk, hogy a Népszövetség alapszabályai arra kötelezik a tagjait, hogy amennyire csak lehetséges, fenntartsák a világháborút követő területi változásokat. A békeszerződések következményeként sok millió ember került idegen uralom alá. Gyakorlatilag lehetetlen volt úgy elrendezni Európa térképét, hogy a kisebbségeket teljesen megszüntethették volna. Éppen ezért nem várhattuk azt sem, hogy a faji ellentétek teljesen megnyihuljenek. Amikor a különböző békeszerződések aláírták, a nemzeti érzés még tulzatosan erős volt. Nagy elkeseredés, ellenséges érzés uralkodott a győztesek és legyőzöttek között. Ezért alapos lehet az az állítás, amely

szerint az elmúlt tíz esztendő bebizonyította, hogy a békeszerződéseket a néprajzi probléma mérlegelése nélkül írták alá és ratifikálták.

— Mindamelllett, bár bizonyítani lehet némely békeszerződés revíziójának a jogosságát,

az érdekeltek között való kölcsönös megegyezés és megértés alapján érhetnek csak el kelendő eredményt, még pedig a Népszövetség közvetítése után.

Bizonyos, hogy ezidőszere nem lehet szó valamennyi békeszerződés revíziójáról, de drasztikus módszerek nélkül is igen lényeges módosításokat lehet végrehajtani. A Népszövetség máris hatékony lépéseket tett az irányban, hogy szükségesnek és méltányosnak bizonyult módosításokat és helyreigazításokat hajtsanak végre. Sokat tettek például a Németország és Lengyelország között felmerült ellentétek elsimítására, míg a Népszövetség, habár kisebb mértékben, közbelépett a Magyarország és Románia között felmerült kisebbségi kérdésben is.

— Kétségtelenül lényeges javulást lehetne elérni, amikor kisebbségi kérdések kerülnek a Népszövetség elé. Egyénileg helyeselném, ha bizottságot alakítanának a mandátum-bizottságok mintájára, amely sokkal jobb bíraskodó intézmény lenne, mint azok az ad hoc kis bizottságok, amelyeket tanácsadó testületként rendeltek a Népszövetség mellé ezekben a kérdésekben. A kisebbségi probléma és a leszerelés kérdése az a legnagyobb nehézség, amellyel a Népszövetségnek meg kell birkóznia, mielőtt jogosan mondhatná azt, hogy megteremtette a világbékét és an-

nak állandó szervezetét. Amíg ezeket a problémákat meg nem oldották, a Népszövetség hatalmát semmiféle nemzeti, vagy csoport-előítélettel korlátozni nem lehet. A Népszövetség hatáskörét a lehető leghővebbre kell szabni, hogy a felmerült kérdéseket kielégítő módon megoldhassa.

Ma 15 maturandus közül 6 megbukott

ARAD, július 2. Ma délelőtt 15 maturandus került az érettségi bizottság elé, akik közül a nagyobb részét a Moise Nicoara-Liceum ez évben végzett növendékei alkották, a kisebb rész pedig „notórius érettségezni-akarókból” rekrutálódott. Az eredmény ma a leggyengébb, ugyanis a 15-ből kilencen mentek át és hatan nem feleltek meg. Holnap kerül a sor a katolikus gimnáziumi növendékekre.

Olaszország és Belgium sürgették a Rajnavidék kiűritését

BERLIN, július 2. Egész Németország a Rajna-vidék felszabadulását ünnepli. Az összes városokban ünnepi Tedeumokat tartottak. A sajtó római hírforrásból megállapítja, hogy Mussolini már 1923-ban a Rajna-vidék felszabadítása mellett volt, mert attól tartott, hogy Olaszországban a Rajna-vidék megszállása miatt szénkrízis következik be. Jaspár belga miniszterelnök is a Rajna-vidék kiűritése mellett nyilatkozott, attól való féltésében, hogy a franciák a Rajna megszállásával kezükbe kaparítják Európa katonai hegemóniáját.

PÁRIS, július 2. A Rajna-vidék megszálló csapatai Guilleaume tábornok vezetése mellett ma elvonultak a névtelen katona emléke előtt és oda helyezték el azt a zászlót, amit régi szokás szerint a francia csapatok megmártottak a Rajna vizében.

A kék csóka

Írta: BODOR ALADÁR.

Kilencéves koromban kopó voltam. Nem valami magas rang, de valahonnan csak kell kezdeni a karriert. Géza és Zoltán, óh, ók már alvadászig vívték föl, mióta, mindketten hatmilliméteres flóberpuskát kaptak annak örömeire, hogy a második gimnáziumi osztály végeztével egyikük se kapott szekundát, ami pedig nem volt kisebb természeti csoda, mint például egy üstökös csillag megjelenése.

Béla bácsi, aki a két fiúnak a két flóbert megígérte volt s aztán hecsületesen meg is vette s aki szegről-végről mindhármunknak fávóli nagybátyja volt, ő volt a fővadász a mi rangosztályozásunk szerint, mert neki volt rendes vadászengedélye, vadászterülete, ő már számtalan nyulat, sőt egyszer egy őzet is lőtt s csak azt kötötte ki számunkra, hogy amikor ő vadászik, akkor a közelében ne merjünk kitorogni, mert elzavarjuk előle a vadat, s akkor van neki egy sóval föltöltött patronja, azt igazán a fenekünkbe eresztí. Ilyen kemény legény volt Béla bácsi, aki rokoni jusson már mind a hármunkat megfenekelt olykor.

Béla bácsi vitán felül méltán viselte a fővadász címet, amellyel kitüntették. Annál elkeseredettebb versengés folyt a két alvadász között, hogy melyik érti jobban a vadászművészetet. Én csak kopói alkalmazásban botorkáltam unokabátyám nyomában, legföljebb azt engedték meg, hogy néha a gabonás körül én is lövöldözgessek verebekre, szarkákra, de igen gyakran, vitáik hevében mégis hozzám fordultak, hogy nyilatkozzam, melyikük a jobb lövő? Én ilyenkor szorongva ügykeztem elhárítani magamtól a megisztelő dőlőtörői hivatalát, de hiába, a vége mindig az lett ilyenkor, hogy mind a kettőtől kikaptam.

— Na, pockok! — állított be hozzánk egy szép vasárnap reggelen Béla bácsi — aki ma külföld zsákmányt hoz haza déldőre, annak adom ezt az őzlábas vadászkest, ni!

Gyönyörű vadászkesz volt, kését már rozsdás, de mégis gyönyörű. Géza és Zoltán összenézett, mint két engesztelhetetlen vetélytárs. Ma el kell dölnie!

Lázás volt a fölkészüléstünk. Béla bácsi is jött, csak hogy ő a Sebespatakon tundra készült, nekünk azinnensz partot utalva ki vadászterületül. Zoltán hazulról kellően be volt tarisznyálva, elég lett volna hármunknak is, de Géza mégis hátra ment a konyhába, hogy valamit neki is pakoljanak.

Ahogy Géza kilépett, Zoltán egy percre egyedül maradt a szobában a flóberekkel s akkor valami borzasztót követett el... aminek én akaratlanul is tanuja lettem a szomszéd szoba ajtajából, ahol a háztízszijjamat faragtam szótalanul.

Igen, Zoltán, hogy egyedül látta magát a szobában, láthatólag mély gondokba merülve, egyszerre csak ráesett a tekintete a Géza flóberére, egyet gondolt, felkapta a Géza flóberét s aztán az íróasztal vaslevélnehézékével pár milliméternyire félrekapálta a Géza flóberjének célgömbjét. Hogy Géza ne tudjon vele célbatalálni!

Elhültem ekkora gonoszság láttára. A szívem elszorult és elsápadtam. Köhécselni akartam, hogy Zoltán vegye észre magát és ne tegye, de a hang is elfúlt a torkomon.

Mit tegyek most? Eláruljam Zoltánt? Halálos szegyenbe hozzam? Megmondjam a Géza szüleinek? Vagy Gézának magának?

Nem tudtam gondolkozni se, csak azt éreztem, hogy ez rettenetes gonosztett volt, én viszont szegyenlettem volna elárulni.

Véletlenül azonban az történt, hogy Béla bácsi megtudta, hogy a konyhában lángost sütnék,

már pedig ő bolondja volt a lángosnak, tehát azt mondta, hogy azt a kis negyedórát még megvárjuk. Azalatt én elszorult hangon elkértem egy percre Gézától a flóberjét, hadd löjnek egyet az istálló körül a verebekre. Keleltlenül bár, de megengedte. Én pedig vettem a flóberjét, hátraszaladtam vele az istálló mögé és a kocsis kalapácsával visszakalapáltam a célgömböt annyira, amennyire a tolokája alatt maradt fényes csik az eltolást mutatta. Aztán beletettem az egyetlen föltényemet és célbávettem vele egy verebet.

Lőttem.

A veréb ottmaradt.

Föl se szedtem, csak szaladtam vissza dobogó szívvel és a flóbert visszaadtam Gézának.

— Na, találtál-e? — kérdezte Zoltán gunyosan.

Behunytam a szememet és úgy mondtam:

— Célt tévesztett a golyó...

Hazudtam.

— Persze, kivált ilyen kocavadásznak a kezében! — mondta fölényesen Zoltán. És még hozzátette: Kopó vagy, kopó!

Aztán Béla bácsi megkapta a lángosát, reggeliztünk és elindultunk.

Mih' árman egész délelőtt nem lőttünk semmit. Mikor a távoli fehérvári toronyban a deled harangozták, letelepedtünk egymás mellett a Sebes partján egy nagy égerfa alá. Forró meleg volt az egész berekben még egy rigó se szólt. Leültünk enni. Géza és Zoltán halgatva evett, nekem se volt kedvem szólni.

Egyszer csak mindhármunk lélekzete fönnakadt. Az égerfa egy magányosan álló ágára a berekből egy gyönyörű kék csóka röpött rá.

Kék csóka! Ez a csodaszép, ritka madár, mindnyájunk vadászabrándjainak koronája!

A pompás madár gyanútlanul bálleggett pár-

A határköpanama nagyobb arányu, mint a esiki erdőpanama

Minisztériumi akták alapján folytatja az ügyészség a vizsgálatot — Blumenfeld háromszázezer lejt kapott — „Mihalache befolyást akar gyakorolni az igazságügyminiszterre“

BUCURESTI, július 2. A liberális lapok, főképpen az Universul és Ordinea hatalmas cikkekben folytatják a mai számunkban ismerttetett határkö-panama ügyében a leleplezéseket. Mint megirtuk, a liberális lapok hírt adtak arról, hogy az országutak mentén és a falvak határában elhelyezett határkövek megrendelésénél nagyarányu panama történt, melynek egyik főtette a főváros egyik legjobbnévü újságírója, Blumenfeld Kálmán, az Adeverul és Dimineata politikai főmunkatársa,

aki az egész országban Scrutator név alatt ismert.

Az Universul ma élesen megtámadja Blumenfeldet és kijelenti, hogy a lapjánál nem volt ember, aki ne ismerte volna Scrutator manővereit. Követeli az újságíró teljes leleplezését, ami a bizalmas levelezések nyilvánosságra hozatalával érhető el. A lap kijelenti, hogy ez a panama arányaiban sokkal nagyobb, mint a nemrég előkerült esiki erdőpanama.

Az ügyész házkutatást akar tartani a földművelésügyi minisztériumban

Az Ordinea sokkal súlyosabb támadással folytatja leleplezéseit. A lap szerint a nemzetiparasztpárt uralomra jötte után Mihalache földművelésügyi miniszter és dr. Dobrescu Aurel államtitkár körülbelül hetven szerződést találtak, amelyekben határkövek készítésével bízták meg egyes vállalatokat. Dobrescu bejelentette a szerződések végrehajtását, majd kikötött a tárgyalások során 2, 5 és 10 lejt a határkövek darabjéért különböző címeken. A szindikátusba tömörült érdekeltek erre elhatározták, hogy feljelentést tesznek az ügyről az ügyészségnek, amely nyomozás végett Stanescu vizsgálóbírónak osztotta ki. Stanescu elsősorban a minisztériumtól kérte be a szállításokra vonatkozó levelezéseket, majd amikor nem tettek eleget kérésének, elhatározta, hogy hivatalos házkutatást tart a földművelésügyi minisztériumban és elviszi az aktákat, amelyekre a nyomozás érdekében feltétlenül szükség van.

Két héttel ezelőtt a vizsgálóbíró megjelent a földművelésügyi minisztériumban. Mihalache nem volt ott. Potarca államtitkár fogadta és arra kérte meg, várjon öt percig, míg Maniu Gyula miniszterelnöktől telefonon utasítást kér. Tízperces telefonbeszélgetés után folytatja az Ordinea — Potarca visszatért és közölte a vizsgálóbíróval, hogy

Maniu kijelentette, miszerint a miniszter távollétében egyetlen aktát kivenni a minisztérium irattárából nem szabad.

Stanescu ezt nyomban a főügyéssel közölte, aki viszont az igazságügyminiszternek tett jelentést. Iman igazságügyminiszter ekkor

Kik részesei a panamának?

Stanescu vizsgálata derítette ki — írja továbbá az Ordinea — kik voltak belekeverve ebbe a panamába. Megállapítást nyert, hogy Dobrescu államtitkáról kívül Dan Sándor képviselő, Unanian ügyvéd, Kerciu képviselő, Blumenfeld Kálmán az Adeverul szerkesztője és Tariceanu a Lupta munkatársa részesei a panamának.

Az Ordinea ezután leközi az egyik vállalkozó cég levelét, amely Blumenfeldet igyekszik tisztázni a vádak alól. Vignali és Gambarara építési vállalkozók levelükben kijelentik, hogy Blumenfeld nem kapott pénzt a cégtől, azonban közbenjárt a cég érdekében, hogy öccsén, Blumenfeld Dávidon segítsen. Blumenfeld Dávid a cég üzemvezetője és ha az intervenció nem sikerül, úgy elveszti állását. A lap kétségbevonja a levél állításait s hivatkozik a cég egyik nemrég elhunyt tulajdonosának, Gambarara mérnöknek bizalmas körben tett

szor a farkával, aztán a csőrét az ághoz odafelve, kezdett valamit eszegetni.

Akkor már mind a két főberpuska csőve feleje meredt.

Géza és Zoltán óvatosan, egyszerre célzott.

Egyszerre is csattant el a két lövés.

A kék csóka fölroppent, vissza a herék felé, aztán bukfeneczeve kezdett esni, mind lejjebb.

— Utána, kopó, utána! — ordítottak a fiuk diadalmasan, de maguk is ugyancsak rohanni kezdtek a zsákmány felé.

Csakhogy nálam nem volt se flóber, se hátizsák, hamarabb elértem a földrezuhant madarat.

Fölvettem. Egyetlen lövés érte, a baltüdején keresztül. Már vége volt.

A két fiu egyszerre ért hozzám és egyszerre nyujtották utána a kezüket.

— Add, az enyém! — kiáltotta keményen Zoltán.

— Az enyém! Épp úgy lehet az enyém is! — kiáltotta Géza is.

Melyiknek adjam? Magasra tartottam a zsákmányt, mert attól tartottam, hogy szétlépik.

Pocsék verekedés tört ki a kék csókáért. Ordított mind a kettő, már majdnem hajbakaptak.

A háborúság legközepeén egyszerre csak megjelent a Béla bácsi alakja. Ahogy a fiuk csunya ordítását hallotta, a jó vadászcizmával csak úgy könnyedén átgázolt a Sebes patak vizén.

— Micsoda disznó perpatvar ez itt. Mert mingyárt összetöröm mind a kettőnek a veréberpuskáját!

Mind a két fiu szenvedélyesen erősítette, hogy ő lőtte le a kék csókát.

— Én álltam balrább. — kiáltotta Géza — és a találat a baloldalán van!

— Te nem találhattál! — kiáltott dühösen Zoltán — a te puskád célgömbje ferdel

Elfutott erre a méreg s rákiáltottam:

— Már nem ferde! Visszacsináltam!

Zoltánnak leesett az álla. Géza is zavartan nézett. Én meg elvörösödtem, kinosan hebegve álltam ott a hirtelen csöndben.

— Mi az? Mi az? Halljuk csak? — kezdte most Béla bácsi, vésztióslón felemelve a hangját.

— Én nem beszélek! — kiáltottam most és sirva fakadva otthagytam őket. Sirva mentem vissza az égerfa alatti tarisznyákhoz, ott a fa törzsének dőltem és nagyon, nagyon fájtak a mai tapasztalataim Zoltánról.

Nem tudom, mennyi idő telhetett úgy, egyszer csak, ahogy visszanéztem, látom ám, hogy Béla bácsi egy husánggal ugyancsak rakja ám Zoltán fenekét. Alapos, vadászos elintézés volt.

— Gyere csak — kiáltott végül Béla bácsi énfelém.

Odaoldalogtam.

— Mikor igazítottad vissza a Géza puskájának a célgömbjét?

— Még reggeli előtt, az istálló mögött — mondtam halkán.

— Látod? — mondta Béla bácsi Zoltánnak — nem vagy vadásznak való, még azt se tudtad megfigyelni, hogy más is tudja a dolgod. Meg rossz bajtárs vagy, meg kapzsi. Nem érdemled meg ezt a puskát. Viszont ez a kopó ért a puskához, hiszen lám nagyszerűen vissza tudta állítani a célgömböt. Tehát neki adom a puskát a vadászerényeidért. Nesze, kopó, tiéd mától a puska.

Nem akartam elfogadni.

— Hát jó. Majd kapsz, ha gimnazista leszel, de a tied ez az özlábu vadászkés. A tied pedig, Géza, a kék csóka. Tömesd ki, a költségre. Te pedig — fordult Zoltánhoz — ne jere most velünk egysorban maradj hátul három lépéssel, mars!

Ugy mentünk haza, hogy hazáig egy szót se szóltunk.

a mélyreható bedörzsölészen megszüntetik a reumatikus fájdalmakat

Minden gyógyszerárban kaphatók.

szintén felhívta telefonon a miniszterelnöktől és ötperces tárgyalás után a kért aktákat az ügyészség rendelkezésére bocsátották. Egy óra múlva Stanescu vizsgálóbíró száz aktacsomaggal autóján, robogott hivatala felé.

egyik kijelentésére, amely szerint Blumenfeld 300.000 lejt kapott a cégtől. A lap végjával szemben viszont Mihalache miniszter a cég állításait erősíti meg és kijelentette, hogy Blumenfeld, öccse érdekében interveniált. Azonban nem kért semmiféle törvénytelenséget és így kérése teljesíthető volt. A liberális lap a minisztert is élesen megtámadja nyilatkozata miatt és kijelenti, hogy ezzel Mihalache befolyást akar gyakorolni az igazságszolgáltatásra.

— És az igazságszolgáltatás tegye meg kötelességét — fejezi be cikkét az Ordinea, amely megígéri, hogy az ügy minden egyes aktáját fakszimilében a nyilvánosságra hozza.

Blumenfeld nyilatkozik.

A súlyosan megvádolt Blumenfeld Kálmán dr. a Dimineata legutóbbi számában válaszol az Universul és az Ordinea cikkeire. Kijelenti, hogy 25 éve újságíró, szereti hivatását és dacára annak, hogy orvosi és jogi doktorátussal rendelkezik, megmaradt az újságírói asztal mellett. Nem akar polemizálni, de a vádak nem felelnek meg az igazságnak, éppen úgy, mint ahogyan nem igaz az sem, hogy lakásán házkutatást tartottak volna. Leközi a lap ezután Mihalache előbb ismerttetett kijelentéseit és a Vignali és Gambarara cég leveleit. Az Adeverul támadja az Universult és Mihalache kijelentéseit közölve, követeli, hogy az ügyészség haladéktalanul vezesse le a vizsgálatot annak megállapítására, kapott-e Blumenfeld pénzt a határkö-üzletből kifolyólag. Megállapítja a lap, hogy mindenki, aki emberi érzéseivel rendelkezik, természetesen fogja találni, ha valaki a testvére érdekében interveniál és kijelenti, hogy Stelian Popescut, az Universul főszerkesztőjét bíróság elé fogja állítani rágalmaiért.

A sajtóháboru, amely a határkövek miatt tört ki, előreláthatólag még élesebben folytatódna fog és ezzel egyidejűleg hatalmas érdeklődés kíséri az ügyészségi vizsgálat munkáját, amely hivatott lesz megállapítani, hogy az Universul és az Ordinea leleplezéseit mennyiben felelnek meg a valóságnak.

Elmarad Bratianu Vintila királyi audienciája

BUCURESTI, július 2. Bratianu Vintila ma délután hosszas megbeszélést tartott Ducával és a volt liberális miniszterekkel, amelyen elhatározták, hogy memorandumot intéznek a királyhoz. Ennek a memorandumnak megszövegezése után kér audienciát Bratianu az uralkodótól.

Az állandó választmány átvette Arad

közigazgatását

Az átadás nem volt ünnepies, de a komoly munka jegyében folyt le — Lutai dr. nem hisz, hogy a rendszeres, folyamatos munka kezdetét jelenti az interimár bizottság megszűnése

ARAD, július 2. Ma reggel 8 órakor, mint ilyenkor irni szokás, ünnepélyes keretek között kezdte meg a városi adminisztráció átvételét a régi interimár-bizottságtól az új állandó választmány. Mielőtt az „ünnepélyes“ átvétel leírását megkezdenénk, illőnek tartjuk elpárhuzálni a régi városvezetőséget és néhány rövid

Dr. Lutai interimár bizottsági elnök átadja eredményeit és terveit dr. Lutai polgármesternek

Nem fogja tőlünk rossz néven venni dr. Lutai Cornel polgármester, ha megmondjuk, hogy dr. Lutai Cornel interimár-bizottsági elnök jelentette két éven keresztül Arad vezetőségét. Az interimár-bizottság mindig azt akarta, amit ő akart és ha eleinte egy-két tag lekéhen feltámadt az ősi, ösztönös ellenkezés, dr. Lutai igyekezett azt logikus érveivel meggyőzíteni és mondhatnánk, minden egyes alkalommal sikerült neki a vitatkozókat elnémitani és saját akarását érvényesíteni. Azt azonban leszögezzük, hogy Lutai dr. uralma a város és az interimár-bizottság fölött, nem vált kárrá Arad közönségének.

Az első időkben valami idegenkedést váltott ki ebben az alváshoz szokott városban a Lutai-féle parkirozás. A konzervatív hordárok, koták, uccai pékek és hasonló szabad foglalkozású egyének között direkt antipátiával találkozott a parkirozási tervezet. A város vezetőségében is hallatszottak hangok a tervezet ellen, de ott, ahol dr. Lutai akar, minden kínai fal összeomlik. A parkirozás megkezdődött és az ellenvélemény propagálói másképp nem tudtak bosszút állani, vicceket gyártottak. Így született meg ez az adoma is:

Lutai-adoma.

Dr. Botioc Elek szenátor, interimár-bizottsági tag az uccán sétál egy másik ideiglenes városatyával, akinek nem írjuk ki nevét, csak közöljük azt az általánosan ismert tulajdonságát, hogy ragyogó kopasz fej birtokosa. A kopasz fejű interimár-bizottsági tag kalapját kezében tartja és hagyja, hogy tar koponyája

Három és félóra hosszat tartott az átadás

Reggel nyolc óra van. A polgármesteri szobában gyűltek össze az állandó választmány és a régi interimár-bizottság tagjai. Két észtendő óta olyan pontosság uralkodik a város házában, mint még soha. Nyolc órára minden tag ott van és alig egy perc múlva elindulnak, hogy végrehajtsák az átvételt. Ezelőtt fél óra alatt folyt le az ilyen formáság a városnál. A bizottság egyszerűen bejelentette a hivatalokban, hogy a mai naptól kezdve ő a város feje. Most azonban pontosan három és fél óráig tartott az átvétel. Ez pedig annál inkább feltűnő lehet, mert az állandó választmány tagjai dr. Széll Lajos kivételével, ugyanazok, mint a most távozó interimár-bizottsági tagok voltak.

Dr. Lutai Cornel polgármester vezetése alatt álló tanács elindult, hogy átvegye a várost a dr. Lutai elnök vezetése alatt álló interimár-bizottságtól. Dr. Lutain kívül az átvételnél megjelentek dr. Velcsov Géza, dr. Raicu Aurel alpolgármesterek, dr. Boneas Gyula, dr. Botioc Elek, dr. Széll Lajos és dr. Velicu Emil állandó választmányi tagok. Közülük, mint említettük, dr. Széll kivételével mindnyájan interimár-bizottsági tagok is voltak. Az interimár-bizottsági tagok közül még

mondaiban megemlékezni két esztendeig tartó munkásságának eredményéről. Nem a kötelező udvariasság kívánja tőlünk azt a megállapítást, illetve elismerést, hogy a ma megszűnt aradi interimár-bizottság két esztendőn keresztül olyan munkát végzett, amelynek leptonnyomon látható jeleit tapasztaljuk a városban.

visszaverje a délutáni nap verőfényét. Egyszerre dr. Botioc megszólal:

— Gyorsan tedd fel a kalapodat, mert jön Lutai!...

A kopasz ur csodálkozik:

— Miért tegyem azért fel a kalapomat?...

— Azért — felelte dr. Botioc szenátor, — mert tudod, hogy ha dr. Lutai egy kopasz helyet lát, azt nyomban befásítja.

Még sok hasonló tréfa született meg a parkirozással kapcsolatban, de a parkirozás mégis megtörtént és most már azok is helyesnek tartják, akik egykor legnagyobb ellenségei voltak az újításnak. Sok más hasznos dologgal lepte meg a várost az interimár-bizottság, illetve dr. Lutai elnök. Elsöpörte a föld színéről az őskorból maradt kisvasutat és valóban modern, gyors és fürgé autbuszjáratokkal helyettesítette. Új mozikat építtetett. Uccákat nyitott, kövezett, aszfaltozott és terveket csinált a jövőre. Dr. Lutai Cornelban hihetetlen munkaerő élt. Mintha életcéljául tűzte volna ki, hogy Aradvárost saját tervei szerint és a közönség érdekében átváltoztassa, hogy minden pillanatát a cél elérésére szenteli. Ment előre, nem térített el utjából semmi. Ha a cél áldozatot követelt, nem riadt vissza semmitől, hogy meghozza az áldozatot. Letaposta, összetörte az akadályokat, amik utjában támadtak és ma elérkezett odáig, hogy neki, mint interimár-bizottsági elnöknek, át kellett adnia mindent; befejezett tényeket, elkészített szép terveket az új vezetőségnek: dr. Lutai Cornel polgármesternek.

ott voltak dr. Cosma Deméter és Variassy Lajos.

Először az irattár átvétele történt meg. Pontos és alapos munka volt. Mindent átnézték, ellenőrizték és mindent rendben találtak. Innen a gépzemekhez mentek el az állandó választmány, illetve az interimár-bizottság tagjai. Tripa Mihály gépzemegazgató és Jac Jenő az adminisztráció vezetője segítettek a gépzemek átadásánál. Végigjárták az összes közüzemeket és azután ismét a városházára jöttek, ahol a főpénztár átvételére került sor. Pontosan fél tizenkét órára fejeződött be az átadás, amely nem volt ünnepélyes színezetű, mint régebben, hanem komoly hétköznapi munkával járt.

A polgármester pesszimizmusa.

Dr. Lutai Cornel polgármestert a városháza fölépcsőjén birtuk nyilatkozatra.

— Ugyebár polgármester ur, — mondtuk — most kezdetét veszi a rendszeres, folytonos munka, megvalósítják a régi terveket és új terveket készít az új városvezetőség?

A polgármester mosolyogva mondja:

— Új vezetőségről nem igen beszélhetünk. Dr. Széll Lajos kivételével a régi vezetőség maradt meg, de hogy kezdetét venné a rendszeres, folyamatos munka, abban kételkedem.

Kérdőjellel változtatott bennünket ez a különös kijelentés. De mielőtt kíváncsiságunkat szavakba önthetjük volna, a polgármester ismét megszólalt:

— Amíg az interimár-bizottság működött, huszonnégy óra alatt megtudtuk valósítani egy határozatot. De most, ha az állandó választmány elfogad egy indítványt, azt a közgyűlés elé kell terjeszteni. Ott negyven ember agyának retortáján megy keresztül minden kér-

Vakációra tanuló ifjuságnak kölcsön-díj 2 Lej kötetenként KERPEL-nél.

des. És könnyen megtörténhetik, hogy amikor kikerül onnon, vagy kicsivé zsugorodik, vagy semmivé válik. De azért reméljük, hogy még sem lesz akadálya a város fejlesztése felé irányuló törekvéseknek.

Eddig tartott az interjú és dr. Lutai polgármester, volt interimár-bizottsági elnök, minden harmadik lépcsőre lépve, sietett fel szobájába, ahol ezer munka vár reá...

D. G.

Holnap ül össze az állandó választmány

ARAD, július 2. Mint lapunk más helyén megírtuk, a távozó interimár-bizottság ma délelőtt átadta a várost a zállandó választmánynak. Az átadás csaknem a déli órákig tartott és ezért a tervbe vett állandó választmányi ülést nem lehetett megtartani. Dr. Lutai Cornel polgármester elhatározta, hogy az állandó választmányt holnap, csütörtökön délelőtt tizenegy órára hívja össze. Ezen az ülésen határozzák el a közeljövőben megtartandó városi közgyűlés pontos dátumát és a közgyűlés tárgysorozatát. Valószínű, hogy előre elhatározott terv szerint, a közgyűlést jövő hét szerdáján, július kilencedikén fogják megtartani. A jövő hónaptól kezdve pedig minden hónap első szerdáján lesz a városi tanács tagok teljes ülése.

Anüszemita agitátorokat tartóztattak le

BUCURESTI, július 2. A belügyminiszterium a Rador utján közli, hogy a vamaí-campulungi anüszemita agitátorok egy részét letartóztatták, egy részét pedig körözik. A belügyminiszterium egyébként Dumitrescu vezérfelügyelőt küldte ki a szigorú vizsgálat megejtésére.

A kormány Briand terve mellett

BUCURESTI, július 2. A kormány július 15-ig válaszol Briand Páneurópa megteremtését célzó memorandumára. A válaszában a kormány csatlakozik a memorandum elveihez. Ugy Románia, mint a kisantant észrevételeiket azonban egy külön erre a célra összehívott konferencián fogják lefektetni.

Temesmegye átveszi

Lippa város közkórházát

Emeletes községháza épül Lippán — Kiváltják a kövezetet és villanyvilágítást vezet be az új városi tanács.

LIPPA, július 2. (Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Lippa város tanácsa ma nagyfontosságú ülést tartott, amelyen Boleantu Valer, Temesmegye prefektusa és Spatariu József Temesmegye személyi referense is részt vett. A tanácsülésen Lippa város vezértitkári állásának betöltése került napirendre. Pastiu János zámi jegyző és Novac György szolgabíró pályáztak meg a vezértitkári állást. Titkos szavazás után Novac György 16 szavazatot, Pastiu János pedig 5 szavazatot kapott. Miután Novac György elnyerte a szavazatok kétharmad többségét, megválasztása véglegesnek tekinthető.

Ugyancsak a mai tanácsülésen került befejezésre az adóreferensi állás. Ezt Schmidt Miklós eddigi lippai jegyzővel töltötték be. A gazdasági hivatal élére Imbroane Demeter került. Schutz Géza eddigi állatorvost, valamint Bálint Mária és Recan Cecilia szülésznőket megerősítették állásukban.

Boleantu Valer, Temesmegye prefektusa ezután bejelentette a tanácsnak, hogy a vármegye 5 és fél millió lejért megvásárolta a lippai közkórházat és ezentúl saját kezelésében fogja fenntartani. A közkórház ellenértékéből Lippa város tanácsa nagy investíciókra készül. A régi és elavult községháza helyén emeletes városházat akar építeni a tanács, továbbá tervbe vették a város kövezésének kijáratását, a Maros partjának parkirozását és egy villanycentrale kiépítését is. A nagykonceptiójú tervek megvalósításához már a legközelebbi időben hozzálát a tanács.

Leány-pensio és továbbképző.

Nyelvek, zene- és főziskola

Carola v. Kastaly,

Wien, VIII., Langegasae 65.

Leányüdülő-otthon, nyelvtanítás, sport.
Unterachban az Otterseen, Salzkammergut
A legjobb referenciákkal, kérien prospektust

Egy év alatt 75 millió arany márkát fordítottak a németek román katonák és politikusok megvesztegetésére

Az „ORDINEA” csak holnap kezd el a leleplezéseket titokban — ez a lap jelszava „Semmi sem maradhat titokban”

BUCUREȘTI, július 2. Az Ordinea mai számában megkezdte a leleplezéseket a háború idejéből. Mint ma az Aradi Közlöny megírta, a lap tegnap bejelentette, hogy le fogja leplezni azokat, akik a háború alatt hazaárulók voltak, pakoltak a német megszálló csapatokkal s pénzt kaptak ezért. — Sokan vannak — mondotta a lap — akik ma szerepet játszanak az ország életében. Ezeket akarjuk leleplezni. — A sokatmondó bejelentés után ma nagy érdeklődéssel várták az Ordineát, amely azonban ma újra csak általános megállapításokat hoz és csak a jövő számra ígéri be a konkrétumokat.

A lap elmondja, hogy 1915-ben és 1916-ban Németország erős kémszervezetet épített ki Romániában.

Az Iversen, Hennenvogel és Günther által vezetett hivatalos propagandairodák kivül Bucurestiben számos titkos információs hivatal működött. Meg-

állapítható, hogy a központ Szófiában volt, ahonnan állandóan kiülőzgették a pénzt a megvesztegetésekre.

Az összegek — a személy társadalmi állása és használhatósága szerint — havi 1000 és 200.000 lej között váltakoztak.

— Megállapítható az is — írja a lap — hogy egy év alatt 75 millió arany márkát osztottak ki ilyen célokra,

amiből maga a szófiai központ egyizben 225 milliót küldött.

A befejezésben a lap kijelenti, hogy most személy szerint következnek a leleplezések. Kímélet nélkül. Le fogja rántani a leplet azokról a manőverekről, amelyekkel katonatisztek, politikusok s újságírók igyekeztek a központi hatalmak mellé hangolni.

— Nincs ezzel politikai célunk — jelenti ki az Ordinea — csak azt akarjuk bebizonyítani a haza ellenségeinek, hogy semmitem maradhat titokban.

Tréfás beszélgetés a kabaréirodalomért aggódó Salamon Bélával

A kedélyes Salamonnal ebéd közben, kapuciner mellett és a pénztárban — Kohn volt-e Komlós Vili? — Kifogy az ötletekből a magyar kabaréirodalom — Letört a Hungária

— vasárnap délután is tart előadást a budapesti Terézkörúti Színpad

ARAD, június 2. Huszonkét podgyász élén találkoztam ma délután Salamon Bélával. A podgyászhalmozott trénoztagnak szeretném nevezni, magát Salamont pedig hadvezérnek, aki egy hősies csapat élén esztendőnként egyszer megróhamozza az erdélyi közönség nevetőidejét. És mindig biztosan nyeri a csatáját. Valóságos Napoleonja ezeknek a sturmoknak. Igen, igen Salamon a nevetetés Napoleonja. Ezzei azt próbálom kifejezésre juttatni, hogy milyen nagyok is tekintem Salamont. Mert minden különösebb erőlködés nélkül mosolyt tud csalni Adófizető Polgár orcájára. És ez nagy szó ma. Az érdem pedig szerintem fenntartás nélkül kizárólag Salamonné. Fontos a darab is, a mondanivaló, de megjátszani a legigenytelenebb gesztust a maga félszégével csak Salamon tudja. Egyedül. Ő viszont más véleményen van. Neki nagyon fontos, hogy mit játszik, vagyis, hogy mit írnak neki:

— Muszáj a vigjátéknak legalább ötven-százalékig jónak lenni, — mondja — hogy én százszázalékos sikerig meggyurjam. Rossz bohózatot én sem segíthetek. Hiába néha a játék, ha nincs mit karikírozni, mint ahogy rossz az a legjobb, egyfelvonásos, amelynek nincs poénja. Ilyenkor úgy van a közönség a vigjátékkal, mint a legizletesebb ebédrel, melynek az utolsó falatja nem izlik. Rossz marad a szájiz.

Szinte szokatlanul komolyan magyarázott Salamon a bohózatok tulajdonképpeni sikerkulcsáról, a darabnak önmagában rejlő értékéről, amidőn telefonhoz hívták. Budapest kereste: — Tyhü, a feleségem — kiáltotta és szaladt a telefon-fülkéhez, mint a legideálisabb férj. Derűsen, mosolyogva jött vissza és újságozta:

— A fiam is ott állt. Karikagyűrű volt az ujján... Na jó, jó, nem láttam... de ő mondta. Meg is kérdeztem: örülsz? Majdnem idáig folyt a boldogsága. Szegény fiam, ő még nem tudja, mi az, hogy karikagyűrű...

Kora délután volt, de még nem ebédelt és a Fehér Kereszt éttermében folyó tovább a diskusszió. Hál' Istennek, az étvágya az aztán kitűnő, de evés közben is intézkedett a szőlőda szobájánál és figyelt jobbra, figyelt balra. Hirtelen fölűnt egy nő. Salamon persze nyomban megérdeklődte:

— Egy pesti nő — hangzott a válasz.

— Hja, a régi jó Budapest — felelte mintegy elgondolkozva és bekérte az egész ceoh legyzékét, amint gondos üzletemberhez illik.

— Mert fő a pontosság. Én nemcsak színpészt, de üzletember is vagyok — szölt — akarja tudni mi volt a tavalyi aradi bevétel? És elővett egy noteszt-hat esztendő ka-

lendariuma és egy pillanatnyi keresés után esiről-estére bementa.

A portásnál levelek után érdeklődött. Neki nem volt s azután egyik színészének: Komlós Vilinek esetleges leveleit kereste. Nem akadt Komlós névre sem és a portás fennhangon mondta:

— Csak Kohn névre jött levél...

Salamon rögtön kész volt a tréfával:

— Komlósé az kérem, csak hogy régen írhatták...

A társaságban színházi dolgokról folyt a beszélgetés.

Szomorúan említették meg, hogy Aradon most bizony igen sok a lézengő színész. Ekkor egészen hozzám fordulva, féhangosan kérdezte:

— Na és színész nő?

Feleletet nem várt. Mert nála nem is a válasz volt a fontos, csak nem állhatta meg, hogy ne gaminkodják sajátos kedves modorában.

Ebéd után átmentünk a Városi tere szára. Csaknem minden asztal törzsvendégeknek volt foglaltva. Kérem nem is kapott helyet. Erre is jött egy megjegyzés:

— Szegény Arad... itt minden le van foglalva...

Kapucinert ivott és szivarozott. Valahogy úgy festett a dolog, mintha valami élebevéágóan fontos üzleti ügyről beszélgettünk volna. Pedig Salamon, ha rendkívül komoly üzletember is, csöppet sem volt üzleties hangulatban. A színészeiről beszélt, akiket nagyon szeret és akik épenyeg rajongának érte

— Megesik, — vág közbe Komlós Vili — hogy gyors öltözéseknél maga Salamon is segít öltözni, a csizmáját is lehuzza a színészének. A múltkor például nekem már nem

A SIMAY Uszoda és Napfürdő

nők és férfiaknak együtt nyitva minden nap d. u. 5¹/₂—8-ig.

Bérlőknek nagy kedvezmény. Uszás tanítás

volt időm a cipóm befűzni, de már késtem, viszont rendetlenül sem akartam bemeni. Salamon azonban belökött ezzel a hozzátoldással:

— Mondját jókat és akkor nem a lábudra, hanem a szádra néz a közönség...

Salamon hozzátette felém fordulva:

— Jöjjön egyszer a kulisszák mögé, telenek, hogy ott jobban nevetne, mint a nézőtérén...

Aztán a kabaréirodalomra tereledött a szó. Itt elkomorodott Salamon arca:

— Hát ezzel bizony baj van. Nőti Károlyunk van csak, most pedig ő is Berinbe ment. Vadnay László háromfelvonásosokkal is kacérkodik, egy fiatal tehetség már csak a reményünk: Lőrincz Miklós. Tizenkét jó ötletnek kell eldurrogni a Teréz-körúti színpad műsorán. Isten bizony, komoly baj lesz úszkor a durrogással. Hol vegyünk ötleteket, amikor nincs termelés. Sokszor éjszaka fölébredek és azon töprengök, mi is fog durrogni ősszel? Lesznek-e olyan bombavigjátékaink, mint most. Mert a mostaniak remekek. Ezt elmondhatom. A közönség úgy lesz kiszolgáltatva, hogy kabaréért mindig csak hozzánk fog jönni.

— Meg is van az érdeklődés Önök iránt — bókolok — még a környékről is tübben bejöttek, hogy önöket meghallgassák.

Fölcsillant a szeme:

— Na és Aradnak nagy környéke van?

Eszembe jut végül, hogy Salamon a humorja mellett még egyről igen nevezetes: a legielkésebb Hungária drukker. Megérdeklődtem, hogy mi is van a letört Hungáriával? Most másodszer borult el az arca:

— Kérem, régebben a Terézkörúti Színpad vasárnap délutánoként nem tartott előadást, hogy én kimehessek a meccsre. Őszűti vasárnap délután is tartunk előadást. Ebben meg van a véleményem a Hungáriáról.

Szöcbe került a mai rossz világ is. Salamon tömondata ez volt:

— A régi jó idők akkor térnek majd vissza, ha nem a színészek, hanem a direktorok járnak újra autón és a göröket ismét — kóristalányoknak hívják.

Fzzel a beszélgetés befejezőiött.

Aztán átmentünk a pénztárhoz, az elővétel után tudakozódni. Szépen volt elővét és sűrűn jöttek is. Persze, amint az ilyenkor szokás, érdeklődnek Salamon után. Egy pont Salamonnal puhatolózott:

— És tényleg olyan jó az a Salamon?

Igy Salamon:

— Én kérem nem láttam még solasom játszani, de nagyszerű hire van...

Az érdeklődő két jó másodrendűt vett. Kétszáznegyven lejért vett három órai kacagást. Isten bizony megéri.

Salamon pedig gondolatban kezét szorított Közönség Jánossal.

Salgó Pál.

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL: Premier. HOLLYWOOD REVU. Álomszerű élmény cselekmény nélkül. Mesébe illő pazar kiállítás, még Amerikában is szokatlan fényűző pompa. Beszéd, ének, tánc, 25 sztár, 10 slágerszám, 200 girl. Ezt megelőzőleg Titta Ruffo énekel a „Szevillai borbély”-ból. Előadások 5, 7 és negyed 10 órakor. Kezdéskor az ajtók lezártnak.

SELECT 5 és 7. MODERN fél 10 órakor: Premier. A 113-AS PARAGRAFUS. Szenzációs vigjáték. Főszerepben: Reginal Denny.

ELITE: 5, 7 és negyed 10 órakor: Új műsor. BÜNATÖRÖKLÉS. Szekszuál-pathológiai iránydráma. Főszereplők: Walter Rilla, Maria Solveg, Valerie Boothby.

GRADISTE: 7 és 9 órakor utoljára: AZ UTOLSÓ ROUND. Főszerepben: Lillian Hall Davis és Carl Brisson-nal.

H I R E K

A házasság.

A házasság csak az olyan embernek való, aki képes egy valaki mellett egész életen át kitartani. Ilyen ember — vagy asszony — azonban csak nagyon kevés akad. A legtöbb ember halálosan belefárad, rettenetesen beleun a rákényszerített együttlétbe ugyanazzal az egy valakivel. Nem tudom tehát megérteni, miéle gonoszság viszi tá a közérkölcset, a morális közfelfogást arra a legyetienségre, hogy minden embertől megkövetelje azt, amire csak nagyon kevés, egészen különös hajlandóságu ember képes: csak ezek a kevesek, ezek a kivételes lények élhetnek úgynevezett „ideális házasságot”, a többiek házassága nem egyéb képmutatásnál.

Karinthy írja:

— A házasság értelmét logikusan nem is lehet ábrázolni, csak képekben, hasonlatokban, mint a költészet tárgyát. A házasság tehát irracionális valami. lényege a bennfoglalt ellentmondásban rejlik. Paradox dolog — van, él, létezik, lehetővé tesz egyéb létező és eleven dolgokat, amiknek van értelme — holott magának a házasságnak semmi értelme sincs.

— Nézd annak, ami — lából vaskarikának, a legértelmeletlenebb dolognak a világon.

— Játéknak nézd, ne vedd komolyan, csak úgy lehet fenntartani. Mihelyt komolyan veszed, kiderül, hogy képtelenség. Játéknak ha veszed, elmulathatsz vele haláلودig.

— Játéknak persze nagyon komoly dolog — több figyelmet, tehetséget, éberséget, bátorságot, ösztönt, beidegést, szellemet és fortélyt követel, mint az, amire készültél: életfentartó munkád.

— Nem komoly dolog a házasság. Játék. Izgató és változatos. Nem kell az élethez, de minden pillanatban veszélyeztetni az életet.

— Ennek a játéknak jól kell ismerni a szabályait. Meg kell tanulni — tíz-tizenöt év megse kottyan azon az egyetemen, amin tanítják. Ha azonkívül tehetség is vagy még — több lett, mint játék, amit csinálsz. Majdnem művészet.

— A nők manapság jobban játsszák. Igaz, hogy nekik több idejük van a tréninghez.

— Vagy játékos vagy benne, vagy játékszer.

— A helyzet az, hogy az ember a maga kedvéért házasodik, de a gyermeke kedvéért marad meg a házasság kötelékében. Legalább igen sok esetben. És megmaradni egy házasság igájában, ha az igaz jelent szabadságot az egész hátralevő élet békéjéért, nyugalomáért, öröméért, boldogságáért feláldozni a gyermekért: ennél nagyobb áldozatot elképzelni sem lehet.

Csak az a baj, hogy ebből a rettenetes áldozatból édeskeves előnye származik annak, akiért hozzuk: a gyerekek. Mert a gyerekek csak a harmónikus házasságban fejlődhetik harmónikusan, csak ideális házasságban lehet a gyermek boldog. Az olyan házasságban, amelyet egyik vagy másik fél, vagy esetleg mindkettő, csak önfeláldozással visel el, csak a gyermek iránti áldozatból nem szünt meg, a gyermek testi és lelki fejlődése nem lehet harmónikus és egészséges. Ebből pedig világosan következik: Akinek gyermeke van, annak kötelessége boldog házasságot élni. Annak elnézőnek, megbocsátónak, megértőnek és szeretőnek kell lenni házastársa iránt tűzőn és vízen keresztül — egyedül ezáltal biztosítja gyermeke nyugodt és helyes fejlődést, tehát ezzel tartozik gyermekének, nem a házasság önfeláldozó mártírmos elviselésével. Apák, anyák, tessék boldognak lenni, tessék szeretni egymást, ha jó akartok tenni gyermekeiteknek. Ha pedig erre képtelenek vagytok — bármely okból — akkor tessék inkább mégis elválni, az is jobb a gyerekeknek, mint egy boldogtalan házasság sorvasztó légkörében felnevelkedni.

— Időprognózis. Mérsékelt meleg időjárás várható, helyi zivatarokkal.

Fehérnemű különlegességek

Mariora Fischer

Str. Brătianu 2. (Minorita-palota)

Női és férfi fehérneműk készítését hozott anyagból is vállalom.

Rendkívüli alkalmi vétel!

Frottir kelme (fürdőköpenyre)
155 cm. széles 198 lei

STRASSER - cégnél

Lutheránus templommal szemben.

— A király Sinaiban találkozik a jugoszláv királlyal. Bucurestiből jelentik: A király július 15-én nyári tartózkodásra Sinaiba utazik és itt fogadja Sándor jugoszláv királyt is.

— Mania kedden érkezik vissza Bucurestibe. Bucurestiből jelentik: Mania Gyula miniszterelnök a jövő kedden érkezik vissza Badacsonyból a fővárosba, hogy elnököljön az arra a napra összehívott minisztertanácson, amelyen meg fogják határozni az egyes miniszterek nyári szabadságidejét.

— A világ leghíresebb repülőkonstruktorjának nincs repülőigazolványa. Londonból jelentik: Focker, a világhírű repülőgépkonstruktor, felbuzdulva a Dél Keresztje könnyű gépnek sikerén, szintén könnyű gépre szállott és a levegőben nyaktörő produkciókat végzett. Leszállás után egy rendőr igazolásra szólította, mert a megengedettnél alacsonyabban repült. Kiderült, hogy Focker nem rendelkezett repülőigazolvánnyal, a miért a rendőr letartóztatta.

— Kommunista tüntetés a lipcseli lengyel követség előtt. Lipcséből jelentik: Ma este kommunista csoport tüntetett a lengyel követség épülete előtt. Mielőtt a rendőrség megérkezett volna, a tüntetők beverték az épület első emeletének ablakait.

Szines lenvászon

(Indanthren)

Ruttkay & Botye cégnél

Arad, megyeházzal szemben.

— Az aradi vezetőjárásbíró szabadságon. Zih József táblabíró, az aradi járásbírószág vezetőbírája, ma reggel megkezdte egy hónapos szabadságát. Távollétében Janca járásbíró vezeti a járásbírószágot.

— Özveggy Vásárhelyi Lászlóné halála. Gyászjelentés érkezett a mai napon szerkesztőségünkbe, amely özveggy id. kézdívásárhelyi Vásárhelyi Lászlóné, született jószáshelyi Purgly Terézia, Lökösházán, a múlt hó 30-án történt elhunytáról ad hírt. Az elhunyt uriaszony néhai Vásárhelyi László országgyűlési képviselő, aki gróf Apponyi Albert politikai elveit követte, hitvese volt. Halála több előkelő családot, köztük kiterjedt aradi rokonságot döntött gyászba. Így vejei: Damaszkín István, Janky Kocsárd, Betegh Miklós, menyei: Vásárhelyi Lászlóné sz. Baross Mária, Vásárhelyi Józsefné sz. Vásárhelyi Margit, Vásárhelyi Dezsóné sz. Antalfy Márta, unokái: Máriássy Istvánné sz. Damaszkín Ilona, Damaszkín István, Vásárhelyi Sándor, László, Adrienne, János, András, Dezső, Wekerle Gézáné sz. Vásárhelyi Erzsébet, Vály Zoltánné sz. Vásárhelyi Katalin, Betegh Tamás és Gábor, valamint dedunokái gyászolják. Az urinőt tegnap helyezték Lökösházán örök nyugalomra, nagy részvét mellett.

— Kifogtak a Dunából egy anyát és fiugyermekét. Budapestről jelentik: Ma délután négy órakor a Dunából a Megyeri-csárda közelében egy huszonöt év körüli nő holttestét fogták ki. A holttesthez egy másfél évesnek látszó fiugyermek hullája volt kötéllel kötve. A nyomozás megállapította, hogy a nő azonos Konrád Györgyével és a kis fiucska György nevű fia. A nyomozás most abban az irányban terjed ki, hogy öngyilkosság történt-e, vagy pedig az anya és gyermeke gyilkosságnak esett áldozatul.

— Borzalmas autószerencsétlenség. Nizsából jelentik: A város szívében borzalmas autószerencsétlenség történt ma délelőtt. Egy autó a leggyorsabb iramban robogott az utcán és egyik fordulónál surolta a járda szélét. A surlódás olyan erős volt, hogy a kerék kigurrott a tengelyből és a kocsi felfordult. A kocsiban ülő két utas, Obolenszky herceg és Urusov hercegnő szörnyethaltak.

A Corvin Divatáruház

(Fischer Eliz-palota)

reklámképen elad egy nagyobb tétel Ia minőségű szintartó, férfi ing-zephirt

Lei 41.—

Tekintse meg a kirakatainkat.

Galac mellett felrobbant egy petróleumhajó

GALAC, július 2. Ma délelben borzalmas szerencsétlenség történt a Dunán. A Credit-ro nevű petróleum-hajó, amely jelentős mennyiségű petróleumot vitt fedélzetén, eddig ismeretlen okok következtében felrobbant. A detonáció több kilométerre elhatolt és a városban óriási pánik keletkezett. A robbanás következtében a hajó kapitánya, felesége, három gyermeke, egy matróza szörnyen halt és a legénység többi tagjai súlyos sérüléseket szenvedtek.

— Malta nem fél az angol ágyuktól. Londonból jelentik: Ma proklamáció jelent meg, amely megváltoztatja Malta alkotmányát és a kormányzóknak teljhatalmu jogokat ad. Malta szigetén ma vatikáni pecséttel ellátott rőpcédulákat osztogattak, mely kijelenti, hogy Malta népe nem fél az angol ágyuktól és utolsó csepp vérig ragaszkodni fog a katolikus valláshoz.

— Megbokrosodtak a lovak. Ma reggel a Calea Victoriein egy parasztszekér haladt, amidőn a lovak egy autótól megbokrosodtak és a kocsit nekivitték egy telefontárnának. A kocsin ülő Giuleán János 52 esztendőes curti-i gazdamber, aki dísznőjait akarta behozni Aradra, oly szerencsétlenül esett le, hogy súlyos sérüléseket szenvedett és kórházba szállítása vált szükségessé.

— Gyomor-, bél- és anyagcserebetegéknél a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József viz különösen ülő életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A Krone-cirkusz budapesti vesztesége 100.000 pengő és egy görli, aki férjhez megy. Budapestről jelentik: A két hétig Budapesten időző Krone-cirkusz 100.000 pengő veszteséggel mellett, egyik 18 éves vezérgörlijét, Weber Mimi müncheni születésű leányt is elvesztette, amennyiben egy újpesti gyárigazgató beleszeretett és a görli most ott hagyja a cirkuszt, hogy minél előbb házasságra lépjen a gyárigazgatóval.

— Apja után a leány lett öngyilkos. Budapestről jelentik: Schuller Gizi orvostanhallgató nő ismeretlen méreggel öngyilkosságot követett el. Érdekes, hogy a leány apja, aki kuriai bíró volt, rövid idővel ezelőtt ugyan csak titokzatos körülmények között vált meg az élettől.

— A Református Nők Szövetsége folyó hó 5-én, szombaton, az Iparos-Otthon kerthelyiségében rendezte második társasvacsoráját. Az előző vacsora sikeréből ítélve, ezen est még nagyobb dokumentálása lesz a református ösztartásnak. 40 lejes vacsora-jegyek legkésőbb péntek estig előre kiváltandók Ernei „Eraszt” kézimunka üzletekben. (Deák F.-u.)

— Az elkobzott Garabonciás legnagyobb száma szenzációs tartalommal jelent meg. Emánczy Pálné a nyelvhasználatról, Vancsikné aromája, briliáns szeszviccek és aktuális tréfák teszik élvezetessé Erdély egyetlen nivós és közkedvelt vicclapját. Egyes száma 5 lei, egész évre 200. félévre 100 lei. Kiadóhivatal Clui. Str. Saguna 8.

Mindenféle esomagoló-papírok gyári árakon
Kerpel, nagy papírerakataiban.

Érdekes kihallgatások a Timisia bank ügyében

Három előkelő igazgatósági tag a vizsgálóbíró előtt

TEMESVÁR, július 2. A bajbajutott Timisia bank ellen, mint ismeretes, már hosszabb ideje vizsgálat van folyamatban és ennek kapcsán Coste Gyula volt prefektus feljelentésére, különösen Cosma Aurel volt miniszter, elnökgazgató, Oprea János kereskedelmi és iparkamarai elnök és Arsenovici Gyula kormánybiztos, igazgatósági tagok szerepe várt tisztázásra. Coste Gyula ugyanis feljelentésében súlyos milliók könnyelmű kezelésével vádolta az előkelő igazgatósági férfiakat.

Ma délelőttre fordulat látszott beállni az ügyben, mert a vizsgálóbíró kihallgatta mindhármat. A kihallgatás délután 2 óráig tartott, délután 4 órára pedig a vizsgálóbíró úra maga elé kérette Arsenovicit, akit egészen este 7 óráig hallgatott ki. A kihallgatásokat Temesvárott élénk kommentálják és a közönség érthető izgalommal várja a bizonyára bekövetkező feleményeket.

SZÍNHÁZ IRODALOM MŰVÉSZET

Salamon Béla és társulata Aradon

Nem tudom, hol végződik a köznapi ember és hol kezdődik a művész Salamon Bélánál, mert a kettő szinte észrevétlenül egybefolyik. A kávéházban is ugyanaz a gesztus, ugyanaz a hangjelzés, ugyanaz a közvetlenség, ugyanaz a humorérzék, csak éppen a kávéházban nem mond mindig bohózatjeleneteket, de a figura, az mindenütt ugyanaz. A magyar humorban szinte zsánerszerű az az alakítás, amit Salamon Béla jobbra minden alakításában nyújt. Ha szabad triviális kifejezéssel élni, akkor az ugynevezett nebih-figurának ad élete, színt és jelleget a színpadon, akinek szájában csupa százszázalékos humor és az alak jellemében gyökerező mondanivalókat ad a mindig szellemes szerző, akinek mozdulataiban Salamon Béla olyan mellettünk robogó emberek, emberkék gesztusait csoportosítja, akik a magyar közönség előtt és a magyar kabaréirodalom számára mindig rokonszenvesek maradnak.

Lehetetlen letagadni azt, hogy Salamon Béla a köznapiágból elcsúszott figura másolásában kristálytisza művészetet ad. De lehetetlen fölfedezni azt is, hogy mikor lépi át a valóság küszöbét és mikor lép salamoni színvonalra. Nagyszerűen csinálja a dolgát. Egy mozdulat és nevetés, egy arcjáték és nevetés, vagy éppen egyetlen mocsanás sem és nevetés, csak éppen elegendő az, hogy Salamon Béla ottlegyen a színpadon. Néha egyenesen különösnek tetszik Salamon Béla nevetésre szuggéráló varázsa, de képtelenség szabadulni hatása alól.

És ezt nem szégyen bevallani, mert a Salamon Bélákra s mert több nincs, a Salamon Bélára ma igen nagy szükség van, mint ahogyan nagyon elkel az egyéni tehetségű Rajna Alice, Komlósi Vilmos, Várnai László, továbbá Lengyel Gizi, Götz Erzsébet, Tallián László és Hajnal Sándor is egy nagyszerűen összhangolt anszambelében, azzal a kizárólagos céllal, hogy három óráig kis pénzért megvásárolható gondtalansággal ajándékozzanak meg bennünket. Salamon Béla ma esti előadása külsőségeiben is díszes megnyitó volt. Óriási közönség pompás hangulatban végigkacagta, tapsolta, ünnepelte az estét.

(s. p.)

* Salamon Béla nevétől visszhangzik most a város. Tegnap este ő és nagyszerű társulata a szó legteljesebb értelmében meghódította a közönséget. A bemutatkozón Salamon és az együttese teljesen kielégítette a közönség igényeit. A pompásabbnál pompásabb egyfelvonásosok bombaerővel hatottak a közönség idegeire. Szünni nem akadó kacagás viharzott mindvégig. Salamon teljes kiadással aratott ezuttal is. Tegnap nagyszerű műsorát ma este megismétli, holnap este teljesen új műsor keretében mond búcsút az aradi közönségnek, amely oly nagy szeretettel fogadta. Jegyek a téli színház jegypénztárában.

Csak ötödike után kezdi meg munkáját az idegeneket ellenőrző bizottság

Kik képviselik a munkaadókat és munkásokat a bizottságban — Mintegy 800 idegen ellenőrzése — Csökkent az idegenek száma

ARAD, július 2. Az aradi állambiztonsági hivatal az idegenek összeírásának jelentkezési határidejét július elsejével bezárta s az összes erre vonatkozó aktákat áttette az aradi munkaügyi felügyelőségre, ahol kezdetét veszi a munkaügyi inspektorátus munkája és nyomban utána az ellenőrző bizottság működése.

Ma sem érkezett még meg az ellenőrző bizottság működésére vonatkozó rendelkezés és ötödikénél előbb nem is kezdődhetik meg a munka, mert az aradi munkaügyi felügyelő: Burea Virgil szabadságideje csak július 5-én jár le. Már pedig Burea nélkül a bizottság nem ülhet össze, mert a belügyminiszter delegálta: dr. Moga Romulus rendőrkezes mellett ő a másik illetékes minisztérium: a munkaügyi kormányzat megbízottja.

Kivülük az Ugir s a munkásság kiküldöttjei vesznek részt a bizottságban. Az Ugir már

meg is állapította a megbízottjai neveit, akik a következők: Albu Simon kötszövőgyári inspektor, Butoescu Traian villanygyári aldirektor, Mager Hermann textilgyári vezérigazgató, Rácz Sándor, a Baeder illatszergyár igazgatója, Schapira Emmanuel, Astra-gyári igazgató. A delegáltak felváltva képviselik az Ugirt a bizottságban, amelyben még a munkásság megbízottjai: Negus János nyomdász és Fancsali Nándor, szociáldemokrata párt aradi szervezetének titkára is helyet foglalnak.

Nem érdektelen megjegyezni, hogy bár most is hatalmas volt a jelentkezés, a statisztikánál kiderült, hogy kisebb volt a jelentkezők száma, mint tavaly volt és mintegy 800 személyre rug, ami különben érthető is. Hiszen a bizottság az idegenek számát évről-évre lemorzsolja és az új kérvényezőket pedig alaposan megrostálja, úgy, hogy az idegenek száma esztendőnként csak csökkenhet és nem emelkedhet.

Látogatás Soepkez Richardnál és beszélgetés a svéd gyufakirályal

hogyan nem lesz több áremelés — Milyen nemzetiségű Soepkez?

BUCURESTI, július 2. (Az Aradi Közlöny Bucurestibe küldött munkatársától.) A főváros érdeklődésének központjában ma két súlyos közgazdasági egyéniség áll: Soepkez Richard, az ismert romániai bankvezér és Kreuger Ivor, a gyufatröszt vezére. Soepkez — s ez a furcsa — ezuttal nem közgazdasági tevékenysége folytán került a közfigyelem homlokterébe, hanem egészen másért. A Marmorosch, Blanc és Társa bankház ügyvezető-igazgatója ugyanis Vlascamegyében iskolát alapított, amelynek felavatása alkalmával, mint a szenátus tagját és nagy román hazafit üdvözölték. Az Aradi Közlöny munkatársa felhasználta az alkalmat és felkereste az aradi származású bankvezért, aki békében magyar nemességet is kapott s akinek felesége kurágotai Vajda Margit, aradi származású és azt a kérdést tette fel, tulajdonképpen milyen nemzetiségűnek vallja magát. Soepkez Richard nem akart nyilatkozni, csupán annak kijelentésére szorítkozott, hogy harminc év óta nem adott intervjút lapoknak. Az Aradi Közlöny munkatársa erre aradi emlékeket kezdett el firtatni és hamarosan felderült a bankvezér arca s beszélni kezdett:

— Már a békeévekben megtettem a lépéseket arrané-zve, hogy megszerezsem a román állampolgárságot, miután üzleti összeköttetésem és érdekeim, valamint karrierem Bucuresthez kötöttek. Közben kitört a háború, amely megakadályozott szándékom keresztülvételében. Hazaárulónak deklaráltak volna, ha akkor teszem meg. A háború befejeztével automatikusan román állampolgár lettem, Bucurestibe költöztem és most már teljesen asszimilálódtam a román szokásokhoz.

Aradról beszélve, a bankvezér kijelentette, hogy gyermekkorától elkerült innen, azonban számos aradi barátja van, akire szívesen emlékszik vissza.

A Palace Atheneben lehetett rátalálni Kreuger Ivorra, a hatalmas gyufatröszt vezérére. Ebédutáni sziesztaiban zavarta meg az Aradi Közlöny munkatársa, akinek röviden csak a következőket jelentette ki:

— Nem nyilatkozom semmiről, mert inkognitóban vagyok itt és semmiféle üzleti szándékom nincs. Ez csupán udvariassági látogatás, amelyet most végzek.

Az Aradi Közlöny munkatársa ekkor ráért a gyufadrágulásra és feltette a kérdést, mikor emelik újból a már három lejre emelt gyufa árát.

— Megnyugtathatom — mondotta Kreuger — nem lesz újabb emelés. Ez az utolsó gyufadrágulás, amelyet különben a román állammal kötött szerződés maga is előír.

A trösztvezér megcáfolta ezután azon híreket, mintha rekompenzációs gabonaüzletet akarna Svédország és Románia között létrehozni. Az intervjú hamarosan véget ért. A hatalmas bankvezér cigarettát vesz elő és gyufa után keresgél a

zsebében. Az újságíró pedig udvariasan odalép és — öngyújtóval tüzet ad.

— Hja, elnök ur — válaszolja Kreuger csodálkozó tekintetűre — nagyon drága luxus manapság a gyufa...

Gárdos Sándor.

Véletlenül agyonlőtte lányát egy tanár — 5000 lejre ítélték

A nagypénteki családi dráma a temesvári törvényszék előtt

TEMESVÁR, július 2. Mélyen megrázó családi dráma játszódott le az idén nagypénteken délután Spalateleu Konstantin tanár József-tér 12. szám alatt lévő lakásán, amikor Spalateleu tanár egy kis pisztollyal játszadózva, olyan súlyosan megsebesítette 18 éves Irén nevű leányát, hogy a leányt szanatóriumba kellett szállítani, ahol másnap hajnalban kiszenvedett. Az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés miatt emelt vádat a leánya halálát előidéző apa ellen, akit tegnap vont felelősségre a törvényszék Athanasiu-Micu dr.-tanácsa.

A tárgyalásra a vádlotton kívül csak neje és Buteanu Miklós dr. orvos kapott idézést, aki a szerencsétlenül járt fiatal leányt első segélyben részesítette. Buteanu dr. azonban nem jelent meg a tárgyaláson, mert külföldön tartózkodik. A bíróság a tárgyalás megtartása mellett döntött és Athanasiu elnök megkezdte a vádlott kihallgatását. Spalateleu tanár sötét ruhában, bal karján gyászfértólal jelent meg bírál előtt és az elnök kérdéseire kijelentette, hogy 47 éves, katonaviselt ember, a kereskedelmi iskola és a tüzérhadapródiskola tanára, még négy élő gyermek atyja.

A tanár kihallgatása során elmondotta, hogy bűnösnek érzi magát, de hangsúlyozta, hogy nem volt szándékában kioltani leánya életét. Borzasztó szerencsétlenségről van csupán szó.

A kihallgatást és a bizonyítási eljárás befejezése után Mihalescu vezetőügyész, a vádlott beismerő vallomásra támaszkodva, kétségtelenül bebizonyítottak látta, hogy Spalateleu tanár bűnös a gondatlanságban elkövetett emberölés vétségében, azonban a bíróság belátására bizta, hogy milyen büntetésben részesítse az amúgy is mélyen sújtott apát. A bíróság 5000 lej pénzbüntetésre ítélte Spalateleu tanárt, azonban az ítélet végrehajtását felüggesztette.

SPORT KÖZLÖNY

Ünnepelt, boldog ember a boxolás világbajnoka, aki még nem tudja, hogy kivel mérkőzik meg világbajnoksága megőrzéséért

ARAD, július 2. Mint ismeretes, a német Max Schmeling ellenfele: az amerikai Jack Sharkey diszkvalifikálása által jutott a boxvilágbajnoki címhez. Az Aradi Közlöny beszámolt róla, hogy amikor a Nacional Boxing Association jóváhagyta Schmeling világbajnokságát, egyidejűleg kötelezte, hogy egy éven belül világbajnoki címének megvédése érdekében mérkőzzön meg az angol bajnok Phil Scottal. Az amerikai szövetség megfelelőbbé tette a Phil Scottal való megmérkőzésre vonatkozó határozatot, mert nem tartja reálisnak, hogy diszkvalifikálás útján keljen vándorutra a legértékesebb világbajnoki cím. A felebkezésben kérte a nemzetközi professzionista box-bizottságot, kötelezze arra az újdonsült világbajnokot, hogy amerikaival mérkőzzön meg. Ebben az ügyben még nem történt döntés, de az amerikai sportkörök biztosra veszik, hogy a nemzetközi szövetség meghozza az ilyen irányú döntését és már nyílt szóbeszéd tárgyat képezi az, hogy kivel fogják az amerikaiak kiállítani Schmeling ellen. Egyesek újlag Sharkeyt akarják a ringbe állítani, hogy legyen alkalma revansot venni, mások viszont a két év előtti világbajnokot: Dempseyt — aki időközben filmszínész lett — akarják a küzdelembe állítani, mint amerikai reprezentánst. Hogy tengeri kígyóvá váljon az a kérdés, hogy ki legyen Schmeling világbajnok ellenfele, a legújabb jelentés szerint George Carpentier francia nehézsúlyú boxbajnok is bejelentette a nemzetközi box-bizottságnál azt a kívánságát, hogy meg akar mérkőzni Schmelinggel a világbajnoki címért.

Mialatt ez a kérdés foglalkoztatja a Nacional Boxing Association nagyfejűt, Schmeling a csodaszép floridai tengerparti Miami-ban, saját villájában pihen az utolsó mérkőzése fáradalmait.

Az elmúlt napok egyikén Joe Jacobs, a híres amerikai box-impresszárió felkereste a csodás szépségű fürdőhelyen Schmelinget, akit az utóbbi mérkőzése alkalmából már menedzselte és megegyezett vele arravatkozólólag, hogy ő fogja megrendezni a következő mérkőzését is.

Schmeling megegyezett Jacobssal és aláírta a szerződést is, bár még ezideig senki sem tudja, hogy az angol, az amerikai, vagy a francia bajnok lesz az ellenfele.

Nagy csodálkozást váltott ki, hogy Jacobs „látatlanban” kötött szerződést Schmelinggel. Az amerikai lapok élénken kolportáltak Jacobs „vak” vállalkozását. Egyik amerikai napilap munkatársa ezzel az ügyvel kapcsolatban fel is kereste Jacobsot, aki egy igazi amerikai üzletemberre valló lakonikus választ adott:

— Schmeling jó üzlet látatlanban is!

A dugaszdag világbajnok egyébként fejlődmi életet él a világhíres fürdőhelyen. Raciongói hétről-hétre ünnepélyt rendeznek tiszteletére. Az elegánsan berendezett villájában estélyeket ad, melyen nemcsak világhírű színészek és színésznők vesznek részt, hanem az elmúlt vasárnap a floridai tartományfőnök is megjelent Schmelingnél, az amerikai olasz követ társaságában, aki szintén Miami-ban nyaral.

Schmeling rajongóitól — akik között legtöbb a hölgy — naponként többszáz levelet kap. És a világbajnok minden levélre válaszol. Mivel a levelek oly hatalmas számban érkeznek, hogy egy ember képtelen válaszolni azokra, a népszerű Max már két levelezőt is alkalmazott. Hogy fogalmat alkothassunk arról, hogy milyen hatalmas munkát végez Schmeling két levelezője, akkor azt is meg kell írunk, hogy a napi portóköltése tizenöt dollár, ami pedig igen tekintélyes összeg, mert Amerikában mindössze csak két centes bélyeget ragasztanak egy levélre.

Amikor a boxbajnok kis néger szolgálója ki-

Látatlanban menedzselik Max Schmelinget, akinek Berlin szobrát emel

séretében feltűnik valahol, akkor mindenütt hatalmas ovációval fogadják. Népszerűségére mi sem jellemzőbb, hogy nevéreől parfümöt, csoko-

Képünk a box-világbajnok Schmelinget ábrázolja, amint pazarul berendezett miami villájának salonnjában megegyezik Jacobssal, a legközelebbi mérkőzésének rendezésére vonatkozólag.

Új világrekord a 100 méteren

Egy néger futó mezejavította a százméteres síkfutás világrekordját — Angol alattváio Tolan a színes világrekorder

LONDON, július 2. A vasárnap London városi bajnoki címéért megtartott atlétikai verseny száz méteres síkfutása nem várt, hatalmas szenzációval végződött. Első sorban azért, mert első ízben jutott színes ember „London városi bajnoka” címhez. Másodsorban pedig azért, mert a győztes olyan nagyszerű eredménnyel érte el a kitüntetést, hogy az világrekord és a világrekordok listáinak sokáig díszje fog lenni. Az új világrekord 10.2 másodperc, melyet öt év előtt egy afrikai gyarmatvárosból Londonba került néger egyetemista hallgató ért el. Mezejavította a 10.4 másodperces világrekordot, melyet tíz év előtt Charley Paddock, a mostani népszerű moziszínész állított fel. Paddock világrekordját tíz éven keresztül senki sem tudta megjavítani, de beállítani sikerült. Különösen az utóbbi időben sokan futottak 10.4 másodperccel. Carr, Körnig, Lammers, Williams, Wikopf stb. voltak azok, akik igyekeztek a nagy „Charli” világrekordját elhomályosítani.

Az atlétikai körök megjavíthatatlannak és az emberi teljesítőképesség maximumának tartották a 10.4 másodperces világrekordot, így érthető az a hatalmas szenzáció, amit a néger joghallgató 10.2 másodperces eredménye keltett.

O A genfi futballtorna eredményei. Genf-ből jelentik: A genfi futballtorna tegnapi mérkőzései során a vesztesek kerültek egymással szembe. A Viennától alaposan helybenhagyott évszázados jubiláns Servette, a Slavia által megvert belga R. C. S. belga Brugeois legénységével mérkőzött és azt ekkeseredett küzdelem után legyőzte. Könnyebb dolga volt az Ujpest által legyőzött Irun-nak, amely a francia F. C. Séte legénységét 5:1 (2:0) arányban készítette megadásra.

O Az Attila óvását elutasította a PLASz, — a Vasas első osztályu. Budapestről jelentik: A PLASz intézőbizottsága tegnap este

ládét, cigarettát, stb. neveznek el, sőt neve lát ható, mint nyakkendő, ing, stb. védjegy is.

Beszámoltunk arról is, hogy Németországban, de különösen Berlinben milyen hatalmas lelkesedés fogadta Schmeling világbajnokságát. A német főváros halás akar lenni a boxbajnoknak és haláját azzal rója le, hogy egy teret nevez el róla, melynek közepén szobrát emelnek „az első európai boxbajnoknak.”

Vannak egyesek, akik azt mondják, hogy nem kell sportolni. Vajon, ha Schmeling — aki ezelőtt négy évvel vándor kutfuró volt Németországban — ezt mondta volna, akkor eljutott volna-e oda, ahova ma érkezett. Többszörös dollármilliomos és az egész világ egyik legnépszerűbb alakja. Boldog, irigyelt ember!

Fekete János.

tárgyalta az Attila óvását, amelynek a tárgya a lejátszott osztályozó mérkőzések megmástitási kérelme volt. Az intézőbizottság a miskolciak óvását elvetette, mert a Vasas, mint ismeretes, megnyerte az újrajátszott és megsemmisített VAC-mérkőzést és ezáltal a Vasas második helye jogerőssé vált s a lejátszott osztályozó mérkőzések is érvényesek.

Pierpont Morgannak minden perce háromszáz frankot jelent

Hogyan interjúvolta meg a dollárfejedelmet egy fiatal riporter

PÁRIS, július 2. Pierpont-Morganról, az ismert amerikai dollárfejedelemtől mindenki tudja, hogy soha életében nem szerette a nyilvános szereplést, esküdt ellensége volt az ugyancsak udvariassági viziteknek, interjú pedig sohasem adott senkinek. Elképzelhető, milyen versengés folyt a francia újságírók között, amikor Morgan látogatást tett Párisban, hogy legalább egy ötperces beszélgetést folytassanak az amerikai Krözussal. Napokig folyt a kísérletezés, azonban minden furfang, minden ötlet, minden próbálkozás eredménytelen maradt. Ilyen körülmények között leki-csinyló mosolyt keltett egy fiatal újságírónak társai előtt tett nyilatkozata, amely szerint ő háromezer frank ellenében interjút hoz az elzárkózott dollárfejedelemtől. Az öreg kollegák állották a megállapodást, legfőképpen azért, mert meg voltak győződve, hogy a hangos-zavaru fiatal riporter vállalkozása ugyanis csunya fiaskóval fog végződni. Annál nagyobb volt azonban a meglepetés, amikor huszon-négy óra elteltével a vállalkozószellemű ifjú kezében kéziratcsomót lebegtetve, herobogott a törzskávéházba.

— Ide a háromezer frankkal! — harsogta — ennek ellenében itt az interjú — s gyöngyöző homlokát törülgetve, leült az álmétködő, de még mindig tamaskodó újságírók asztalához.

A kételkedőknek még jobban leest az álluk, amikor a fölényesmosolyu ifjú riporter az interjút autorizáló titkári beesétet és ma

gának Morgannak aláírását olvasták a terjedelmes kézirat végén. A nap ünnepeit hőse így adta elő sikeres válalkozása történetét:

— Morgan ur részére hoztam a csokrot és levelet, — jelentettem egyik pápaszemes titkárnak, aki nyomban át akarta venni a szerkénnyel csokrot, hogy bevigye Morgan szalonjába.

— Szigorú utasításom van a csokor és levél kiűdítéséről, — válaszoltam a szolgálatkés titkárnak, hogy személyesen adjam át a küldeményt, annál inkább, mert a levélre választ kell vinnem. A pápaszemes titkár alaposan megvizsgálta a számkás női írással címzett heliotropszerű levélkét, összesugtak mind a hárman, végre is úgy döntöttek, hogy nő lévén a dologban, nem gátolhatják meg, hogy megbízatásomhoz híven, ne személyesen adjam át a figyelmes küldeményt — s beengedtek a hét lakattal őrzött szentélybe. Morgan jóindulatu mosollyal fogadott, azonban menten ajkára fagyott a mosoly, amikor a sarokba csapva a nagy bokréttát s hozzátartozó díszes levélkét, bejelentettem, hogy újságró vagyok, aki interjúért jöttem.

— A következő pillanatban, a meglepetés vonásai már eltűntek a dollárkrózus arcáról s teljes ridegséggel s még teljesebb határozottsággal így szólt:

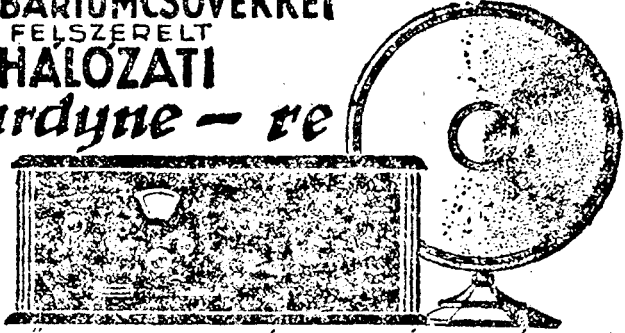
— Kérem, az én időm nagyon drága s nincs időm értéktelen fecsegésre. Tudja-e Ön, hogy nekem a nap minden percé háromszáz frankot jelent?

— All rájt! — szónokoltam, összeszedve minden angol tudásomat, aztán heroikus nyugalommal tárcám után nyultam, — amelyben mellesleg szólva, egy árva ötfrankos magánoskodott, — ha önnek minden percé háromszáz frankot jelent, én ezennel deponálom a két percnyi vesztesége ellenértékét, a hatszáz frankot s most kérem nyilatkozzék!

— Ez megtörte a jeget. Morgan jóízűen

BECSERÉLHETI ELAVULT TELEPES KÉSZÜLÉKÉT A Standard CSEREAJKCIO

UTJÁN TUNGSRAM BÁRIUMCSÖVEKKEI FELSZERELT MODERN HALÓZATI Standardyne - re

RÁDIÓKERESKEDŐJE BEMUTATJA ÉS FELVILÁGOSÍTÁST AD KEDVEZŐ HAVI RÉSZLETFIZETÉS

felkacagott, aztán így szólt:

— Kapitulálok s tradíciómól eltérve, hajlandó vagyok nyilatkozni. Kérdezzen fiatal barátom, én majd a választ, nehogy elrás történjenek, a gyorsírónak mondom tollba. A kö-

vetkező pillanatban egy gyorsírónő jelentkezett, aki helyettem jegyezte Morgan választ, az én kéttucatnyi kérdésemre. Ez a hitelesített Morgan-interjú hiteles története, — fejezte be előadását a fiatal újságró.

Sorozatos meglepetések a strandszépségsverseny mai szavazásánál

Érdekes előtörések — Egy új szépség tűnt fel az aradi strandon

ARAD, július 2. Teljes pompájában kivirított Aradon a strand-élet. De valahogy az ideai strand-hangulat különbözik a régítől. Most valami kellemesen bizsergő atmoszfára uralkodik, amelynek jóleső izgalma elfeledtetli a kánikulai hőséget, amely üdit, szórakoztat és minden tekintetben széppé teszi az ezelőtt néha unottá vált egyformaságot.

És ezt a hangulatot az Aradi Közlöny strandszépségsversenye adja meg. Ha végig megyünk a kabinok között, a Maros homokos partján, fel-fel tűnik egy-egy csinos és szép hölgy. Önkéntelenül is felvetődik a kérdés:

— Valjon szintén szerepel-e a versenyzők között?

Rendszerint tényleg az első helyezettek között van az illető hölgy. De ma délelőtt mégis meglepetést keltett egy nyulánk, barna, fiatal leány, akinek gyönyörű sötét szemei vannak, hibátlan az alakja és szép az arca. Ez a leány nem szerepel a versenyzők között. Az ok egyszerű: Ma jött ki először a strandra. Valószínű tehát, hogy a legközelebbi napokban egy új név kerül az elsők közé.

Egyébként páratlan az a népszerűség, a mit az Aradi Közlöny szépségsversenye elért az aradi strandokon. — Mondhatni, ez most az egyetlen téma. Kérdeznék, vitáznak, korteskednek, hogy minél több szavazatot kapjon egy-egy hölgy. A mai napon ismét özönével érkeztek szavazólapok. Vigh Ibolyka, a ki verhetetlennek bizonyul, ma elérte, sőt túlhaladta a kétezres számot, de Kornis Margit, Aszlán Baba és Vajda Mancsi is előtörték. A harc fokozott erővel folyik az elsőbbségért és ebbe a harcba most beleavatkozott Halmos tőzsi ugrásszerű előrelendülése is. A szavazatok összeszámlálása azonban napról-napra újabb meglepetéseket hozhat. Azok, akik eddig a névsorban elmaradtak, hirtelen előtörhetnek, a mit a tegnapi példa is igazolt. Az Aradi Közlöny szépségsversenye mondhatnánk egyetlen témája az aradi strandok közönségének és lázas izgalmával várják naponta az Aradi Közlönyt, amely beszámol a szavazatok legújabb állásáról

A ma érkezett szavazatok összeszámlálása a következő eredményt mutatta:

Vigh Ibolyka	2065
Kornis Margit	1800
Aszlán Baba	1676

Vajda Mancsi	1480
Halmos Bözsi	1116
Székely Klári	922
Szabó Olga	772
Sepsy Sándorné	530
Barbura Iris	482
Saciu Jánosné	480
Reichel Lulu	425
Joanovics Györgyi	418
Vértes Cella	388
Scharlstein Mancsi	356
Hainal Babi	334
Kabdebo Imi	310
Vas Boriska	310
Löcs Maca	301
Brunner Kácsi	297
Uglesity Olga	284
Kelemer Irma	269
Bock Hermanné	267
Kluger Duli	263
Szömörkényi Magda	242
Nádasi Erzsébet	187
Sándor Mancsi	186
Farkas Mariska	172
Vulcu Mici	169
Szigeti Baba	162
Roth Klári	158
Jahl Marcsi	137
Duffner Rózsai	133
Mados Juliska	131
Heller Olga	119
Scharlstein Emma	118
Kárpáthy Imi	109
Anerkan Lucy	82
Szigeti Baba	80
Bartók Irénke	78
Berar Ilonka	72
Nyári Anikó	67
Valatin Lili	60
Comsa Baba	59
Berger Pólika	57
Grosz Klára	55

Véres harc macedon telepesek és bolgár parasztok között

BUCURESTI, július 2. Bazargic Ciurguc faluban az odatelepített macedon telepesek és a bolgár parasztok között véres összetűzés történt egy földosztásból kifolyólag. A faluban reggel óta áll a harc. Bucuresti-i jelentések szerint a helyzet igen komoly, mert az összetűzésnek számos sebesültje van.

Fizessen elő

a legnagyobb magyar lapra, az

UJSÁG

leggyorsabb hirszolgalat, a legjobb munkatársak:

Kóbor Tamás, Márai Sándor, Lynkeusz, Szomory Emil, Pünkösti Andor, Elek Artur és a magyar irodalom legjobb erői írják a lap minden sorát.

Előfizetési ára:

**Egy hóra . . . 200 lej
1/4 évre . . . 500 lej**

**Előfizetéseket felvesz:
PALLAS HIRLAPIRODA, Cluj.**

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az ideai gabonaminőség kibír minden versenyt, de vevő az azonnali buzára nincs

A nagyvásárlók és a malmok tartózkodása. — A repce nyomott árakon kerül piacra. — A zab hozama gyengébb.

ARAD, július 2. Évtizedek óta alig fordult elő, hogy július első napján az aratás már jó egynegyed részében be is fejeződött volna. Az idők jele az is, hogy a gabona hamarabb érik be s hamarabb kerül a piacra, mint más rendes évben. A jelen igen szomorú gazdasági viszonyok között, ez nem öröm s míg máskor a kora júliusban szállítandó buzáért jóval magasabb árakat lehetett elérni, mint pl. az augusztusi szállítandó gabonáért, addig ma az **azonnali buzára sem igen akad megfelelő vevő.** A learatott buza minden várakozást felülmúl minőségben és mennyiségben is a legkiválóbb s

az ideai minőséggel minden versenyt kibírunk, feltéve, hogy az áru elhelyezése lehetséges lesz.

A világszerte a mélyponton vannak, a régi készletek világszerte oly óriási mennyiséget tesznek ki, hogy úgy a termelőknek, mint a közvetítő kereskedelemnek igen súlyos problémája lett az értékesítési lehetőség. Hiábavalónak látszik minden ankétezés, minden vámekegedés, minden állami beavatkozás, ez mind csak kísérlet, anélkül, hogy a legkisebb látható eredménnyel is lenne. Talán fordítva kellene a dolgokat megfogni és **a termelési költségek lényeges csökkentésével lehetne összhangba hozni a termelés hozamának túlsúlyát, mert egy bizonyos, a gabona mindig több és több lesz, különösen az előző évekről egyre szaporodó készletekkel, a fogyasztás ennek ellenében, miként a világstatisztikák kimutatják az utóbbi 5 évben cca 10—12 százalékkal kisebb lett, viszont a termelési költségek emelkedtek s éppen innen van a nagy eltérés a termelési költségek emelkedése és az eladási árak csökkenése által keletkezett aránytalanság következtében.**

Soha a gazdák még ilyen kényszeredetten nem arattak s nem tekintettek annyi aggodalommal az új kampány elé, mint ez évben, amikor pedig a természet a legpazarabb áldását nyújtotta s oly bőséges termést adott, mely máskor mindig igaz öröme és vigasza is volt a gazdák közönségnek. Egy agrár-bizottság azt a prozopozíciót tette, hogy a felesleges termést egészen el, látszatra talán valami cél elérhető lenne ezáltal, de egyben az örök természet megcsufolását jelentené e ténykedés, mely az örök emberi gyarapító munka helyébe a valódi pusztítást hozná be.

Olyan probléma a mai helyzet, melynek megoldásán a világ összes közgazdász tudósai töprengenek s keresik a kivezető utat, azonban minden hiába.

A gabonaárak alakulásáról bármit mondani is céltalan lenne, mert magától adódik, hogy nagy kínálat és kevés vagy gyenge kereslet mellett csak alacsony árak kerülhetnek felszínre s speciálisan a romániai viszonyokra és az itteni feleslegekre egy kézenfekvő értékesítési lehetőség látszik célszerűnek és pedig Csehszlovákia felé, hová épen földrajzi fekvésünk miatt könnyen eljuthatunk s e piacot ismét a magunk részére hódíthatjuk vissza — tekintve a kitünő ideai minőségeket — ha a teljes vámtörlessel megkönnyítik, illetve lehetővé teszik az exportálást egy igen kedvező tarifális engedménnyel, hogy ennek révén a jugo és magyar buzával a fuvarozásnál is felvehessük a versenyt.

Jellemzők a mai helyzetre még a hazai nagy vásárlók, így különösen a malmok tartózkodása is, mert addig, míg más esztendőben ilyenkor már rengeteg újbuza volt eladva július és augusztusi szállításra s ezek legnagyobb felvevői a belföldi malmok voltak, addig ezidén azt lehet mondani, **semmitéle elővétel nem történt, vagy legalább is számottevő mennyiségekről beszélni sem lehet.**

Az **árpa** aratása már csaknem teljesen befejeződött s úgy minőségben, mint mennyiségben elsőrendű.

A **repce** már a piacra is került, egészen nyomott árakon, dacára, hogy a cikk hozama erősen az előbbi évi alatt maradt, azonban e cikkben sem bel-, sem külföldön nincs kereslet

MADGEARU az exportörökkel együttesen akarja megoldani a gabonakivitel

Három metódus, melyek közt a exportmonopol is szerepel

BUCURESTI, július 2. Románia gabonaexportőrei körében érthető izgalmat kelt a kormányának ama szándéka, hogy **a román gabonaexportot monopolizálni akarja.**

Mint ismeretes, a kormánykörök már hónapok óta foglalkoznak a mezőgazdasági válság megoldásával és különösen a gabonaexport el hanykulását kívánták orvosolni. A gabonaexport ugyanis megdöbbentően alacsony számadatokat ért el. 1929. augusztusától mostanáig mindössze 330.000 métermázsza gabonát exportáltak a 27 millió mázsát kitevő buza-termésből és nem biztatóbb a kukorica helyzete sem, mert a több, mint 5 millió termésből alig 64.000 mázsza került kivitelre. Ilyen körülmények között a kormány sürgős szükségét látta annak, hogy közbelépjen, annál is inkább, mert a gabonaexport stagnálása veszélyeztet a költségvetés egyensúlyát is.

A gabona kiviteli illetékének leszállítása volt az első lépés az export fellendítése érdekében. Ezzel egyidejűleg a kormány a parlament pótszessziójának utolsó napjaiban felütnélkül egy törvénycikkelyt szavaztatott meg, miszerint

a parlament felhatalmazza a kormányt arra, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a gabonakivitel ellenőrzése és fellendítése érdekében.

Nem segít a mezőgazdaság bajain az exportilletékek leszállítása

ARAD, július 2. Tegnap lapszámunkban részletesen ismertettük a kormány gazdasági tanácsának rendelkezését a gabonacikkekre vonatkozó kiviteli illetékek leszállítására vonatkozóan. Az első pillanatokban ugylátszott, hogy a kormány erélyes kézzel fogott hozzá a mezőgazdasági krízis mederbeszorításához, utóbb azonban kiderült, hogy

a kiviteli illetékek leszállítása nem szolgálja olyan mértékben a mezőgazdaság érdekeit, milyen mértékben az kívánatos volna.

Arad gabonakereskedő köreiben általánosságban az a felfogás uralkodik, hogy a kiviteli illetékek leszállításával a kormány elkésett, mert éppen a hosszas huza-vona miatt sem a mezőgaz-

A gabonaexport megszervezésének azonban legfontosabb akadálya a vasúti tarifa, amely egész illogikusan, ahelyett, hogy kontrakarirozná a magyar államvasutak konkurrenciáját, még elősegíti, hogy Csehszlovákia a maga gabonaszükségletét Magyarországon keresztül tranzitálja. A román vasút exporttarifája legalább 50—60 százalékkal magasabb, mint a magyar államvasutak megfelelő tarifája. Ezen kellene elsősorban segíteni azzal, hogy a CFR, egy speciális exporttarifát állítson be, a mellyel felveszi a versenyt a magyarországi vasúttal.

Az államvasút teherárutarifájának revíziója éppen most van folyamatban. Hat hét óta folynak a tárgyalások. Közben már beköszöntött az aratás időszaka és még nincsen megállapodás. A gazdák

10 százalékos tarifacsökkentés a buza és zab kivételével a gabonacikkekre

Bucurestiből jelentik: A CFR, ma délelőtti ülésén foglalkozott a kormány gazdasági bizottságának a gabonatermékek szállítási illetékének leszállítására vonatkozó indítványával. A CFR, hoz-

s az áruk nagyrésze készen a raktárakban hever.

A **zab** hozama lényegesen gyengébb lesz, mint a múlt évi s ennek a cikknek áralakulását a katonai szükségletek mérve fogja eldönteni, mert magánfogyasztás e cikkben igen minimális.

A **tengeri** kilátásai szintén elsőrendűek s habár e cikkre igen kívánatos lenne egy kiadós eső, azonban még hosszú ideig bírja nélküle is s reméljük, hogy a szükséges csapadék kellő időben meg is fog érkezni.

Egyébb cikkek, mák, bab, lencse, narsó, stb. kilátásai szintén a legkedvezőbbek s csak az elhelyezési eshetőségek kilátástalanságai azok, mik elszomorítják az embert, mert begazolódni látszik az az igen régi mondás, hogy „saját zsirunkba fulladunk.”

SCHAUER JAKAB.

Ennek alapján Madgearu ipar- és kereskedelmiügyi miniszter ma magához hívatta a bucuresti-i gabonaexportöröket és ismertette előttük a mezőgazdaság súlyos helyzetét. Rámutatott a pangás okaira és kijelentette, hogy a kormány elsőrendű teendőjének tartja odaadni, hogy a sorompók megnyiljanak a román gabona előtt. Madgearu három megoldást terjesztett az exportörök elé, annak kihangsúlyozásával, hogy a kormány együtt kíván dolgozni az exportörökkel és csakis azt a megoldást teszi magáévá, amely az exportörök beleegyezésével találkozhat.

Madgearu három megoldási lehetőséget tárt az exportörök elé:

1. Központi gabonakiviteli hivatalt kell létesíteni, amelynek az a feladata, hogy összpontosítsa, irányítsa és ellenőrizze a kivitel. Ebben a bizottságban helyet foglalnának úgy a termelők, mint az exportörök és gabonakereskedők.

2. Gabonaszerezési szindikátust kell létesíteni, amely összpontosítaná és racionalizálná a bevásárlást és óriási kiadásoktól mentesítené a termelőket.

3. Monopolizálni kell a gabona-exportot. Madgearu miniszter expozéja után a gabonaexportörök értekezletre jöttek össze, hogy észrevételeiket megtegyék.

Elkészt a kormányintézkedés — Csak speciális exporttarifával lehet az exportot fellendíteni

dák, sem a gabonakereskedők nem tudtak az exportra beszervezkedni. Ismét az a helyzet állt elő, hogy Magyarország megelőzött bennünket.

A kiviteli illetékek leszállításának mértékével az érdekelt körök azért nincsenek megelégedve, miután az vagontételekben oly jelentéktelen összeget tesz ki, hogy a gabonaexportnál számba sem jöhet. Egy tíz tonnás vagon buza váma és kiviteli illetéke eddig 4200 lej volt. A leszállítás következtében most az a helyzet állt elő, hogy a 4200 lejből 1800 lejt engedett el a kormány. A tengerinél, amely tudvalevőleg Romániának legfontosabb kiviteli cikke csupán 1400 lejt engedett el a kormány.

a gabonaárak katasztrófális visszaesésére való hivatkozással a vasúti exporttarifának 20—25 százalékkal való csökkentését kérték.

zárult ahhoz, hogy a buza és a zab kivételével a jelenlegi szállítási tarifákat a gabonatermékeknel tíz százalékkal lecsökkentik. Ez az intézkedés augusztus elsejéig marad érvényben.

160 lej

6 darab

művészi levelező-lap fénykép

Stojkovits és Békés

P. Avram Iancu
(Szabadság-tér)

A fatermelők elégedetlene- nek a tarifaleszállítással

ARAD, július 2. Jelentettük, hogy az államvasut vezérigazgatósága 100 kilométerig tíz százalékos, 200 kilométerig tizenöt százalékos, ezen felül pedig huszonöt százalékos tarifakedvezményt nyújt a fatermelőknek a belföldi forgalomban, az exporttarifánál pedig április 1-től július 31-ig tizenöt százalékos kedvezményt nyújt.

Az államvasut ezen kedvezményét az aradi fakereskedők egészen jelentéktelennek tartják

és nézetük szerint még a legkisebb mértékben sem szolgálja a fások érdekeit. Egy 50-60 százalékos tarifakedvezmény nyújthatna csupán olyan előnyöket, amely a fakereskedelem javát szolgálja.

= Risi bucuresti-i tanácskozása. Bucarestből jelentik: Charles Rist, francia pénzügyi szakértő, ma délben megérkezett Bucarestbe és hosszas megbeszélést tartott Popovici pénzügyminiszterrel és Madgearu ipar-és kereskedelemügyi miniszterrel. Rist két hétig marad Romániában.

= Hélyi valutaárak. Valuták. Budapest lej 29.60, Bécs 23.90, Berlin 40.25, Zürich 32.60, Páris 6.60, Prága 5.00, Newyork 168, Milano 6.90, London 817, Belgrád 2.98, Devizák: Budapest 29.47, Bécs 23.80, Berlin 40.27, Zürich 32.61, Páris 6.64, Prága 5.00, Newyork 168.20, Milano 6.84, London 819.

= A román gabona a fuvarozás kérdésében sem versenyezhet Amerikával. Most készült el a pontos kimutatás Románia első negyedévi külkereskedelmi mérlegéről, melynek adatai egyenesen lesújtók. Annak ellenére, hogy Románia ez idén 30 százalékkal több búzát és majdnem két százalékkal több árpat exportált, mint a múltban, a külkereskedelmi mérleg passzivitása mégis állandóan emelkedik és 1130 millió lejért el. Az idei esztendő többi hónapjaiban még a gabonaexport terén is csökkenést várnak Romániában, egyrészt a gabona olcsóbbodása miatt, másrészt a világszerte mutatózó terméskilátások folytán. Nem tud azonban Románia a fuvarozás kérdéseiben sem versenyezni Amerikával, mert Konstancából Hamburgba alig kevesebb a fuvar, mint az Egyesült-Államok, vagy Kalifornia kikötőiből. Az ipari cikkek terén állandóan emelkedik Románia bevétele és egyedül a benzín exportálása révén képes Románia az év hátralévő hónapjaiban külkereskedelmi mérlegén valamelyest enyhíteni.

= A svéd gyufatörzst horribilis haszna. A svéd gyufa r.-t. (Gyufatörzst) az 1929-es esztendőben 64 millió 229.908 svéd korona tisztá hasznát mutat ki. Ami magyar pengőben túlhaladja a 98.4 milliót.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel. Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrassy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám.

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

VYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ

ELŐFIZETŐINKNEK,

valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponkénti pontos feladásáról gondoskodik

Agyonlőtte atyját, hogy anyját megvédje.

Érdekes fejezet a párisi féltékenységi drámák történetéből. — 14 nap alatt 17 féltékenységi dráma játszódtott le a francia fővárosban.

PÁRIS, július 2. A francia büntügyi krónikában egyedülálló borzalmas családi tragédia játszódott le egy villában. Egy gimnazista revolverrel agyonlőtte atyját, hogy megvédelmezze édesanyját, apjának bántalmazásai elől.

Emnek a szomorú históriának hőstét Marcel Caquet-nak hívják, az apa Achille Caquet 44 éves mérnök, az asszony Del Greco. A házaspár hosszabb idő óta békétlen, boldogtalan életet él és ennek oka az asszony mérhetetlen féltékenysége volt. A férfinél 15 évvel idősebb az asszony, örökösen gyanúsította a mérnököt és minden alkalmat felhasznál arra, hogy utalt megfigyeltesse és kinyomoztassa. Az utóbbi időben betegséggé fajult az asszony féltékenysége és magán-detektiv-irodát bízott meg azzal, hogy kísérjek figyelemmel a mérnök minden lépését. Ez az iroda a múlt napokban jelentést küldött az asszonynak. Ez a jelentés lesújtó volt, mert ez bizonyítékot szolgáltatott arra nézve, hogy a mérnök egy a villától nem messze lakó asszonnyal tart fenn viszonyt. De Greco asszony ekkor elhatározta, maga jár az ügy végére. Kibérelt ugyanabban a villában egy kis szobát és a szoba ajtaja szemben volt a rivális asszony szobájának bejáratával. Del Greco asszony fényképezőgéppel felszerelve vonult be a bérelt szobába. A szoba ajtaján kémlelő-lyukat vágott és a lyukon keresztül végezte el fényképfelvételét. Sikertült lennie kapnia a mérnököt abban a pillanatban, amikor a szemben levő szoba ajtaját kinyitotta. De ezzel az egy felvétellel nem elégedett meg, hanem nyolc napon át minden nap lefényképezte a mérnököt, a képeket gondosan dátummal látta el és egy külön albumba ragasztotta.

Amikor ezzel készen volt, felelősségre vont a férjet és ama gyanújának adott kifejezést, hogy megcsalja. Mikor a mérnök tagadta ezt a vádat, az asszony eléje tárta a fénykép-albumot. Az album nem lepte meg a férjet, kedélyesen lapozgatott a felvételek között és visszaadta az albumot kijelentette, hogy beisméri hiútlenségét. Del Greco asszonyt ez annyira kihozta a sodrából, hogy pofonlőtte a férfit. Ebben a pillanatban lépett a szobába Marcel Caquet, a házaspár 17 éves fia és tanuja volt ennek a nem épületes jelenetnek. A pofon után felláborodva rohant a férfi a szomszéd szobába, ahol fegyvergyűjteménye volt és revolvert vett magához. Revolverrel a kezében, ünnepélyes hangon jelentette ki, hogyha az asszony még egyszer féltékenykedik, nyomoz utána, megfigyeli és le meri fényképezni, úgy a revolverrel végez vele.

A fiu sápadtan hallgatta atyja szavait és azután rárontott. Ami azután következett, az pillanatok műve volt. A fiu kiragadta atyja kezéből a revolvert és két lövést adott le rá. Mind a két lövés talált. Az apa elterült a földön és meghalt. A fiu lelki nyugalommal tette zsebébe a revolvert és a rendőrségre ment, ahol elmondta a lefolyt eseményeket. Elmondta, hogy az anyja élete mártíromság volt

ÉRTESÍTÉS. Gyümölcs- és élelmiszer-üzletemet

a volt Weitzer-uccában, a főposta kapujával szemben helyeztem át, ahol mindenféle friss gyümölcs és zöldségárú naponta piacot árón kapható. A közönség további szives pártfogását kéri: 2707 KOHN LAJOSNÉ.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben Vésnöki munkák, sporttermék és zománczott felvények művészi kivitelben készülnek: Csáky Gyula vésnöknel, Arad, volt Salacz-ucca.

és hogy a mérnök, akinek ő adoptált fia, együttélt anyjával, akit nem akart feleségül venni. Éveken át szeretői voltak. Nap-nap mellett civódások törtek ki és a mérnök nem egyszer megverte anyját. Az asszony, aki a borzalmas jelenet után idegsokkot kapott, eddig nem lehetett kihallgatni. A kihallgatott tanúk a fiu vallomását igazolták és úgy fesették le a mérnököt, mint erőszakos, cinikus férfit, aki az asszonyt állandóan bántalmazta. Érdekes, hogy az asszony, akivel a férfi viszonyt folytatott, szintén a férfi ellen vallott.

Párisban az utolsó hetekben megdöbbentő arányban szaporodnak a féltékenységi drámák. A legutóbbi 14 nap alatt 17 féltékenységi dráma játszódott le és ezek közül öt halálos kimenetelű volt. Jogász körökben az a vélemény, hogy a bíróság által kiszabott enyhe büntetések okozzák ezeknek a bűntetteknek egyre gyakoribb előfordulását.

Uj könyvek

„A fáraó álma.” Néhány nappal ezelőtt egy vaskos kötet került a könyvpiacon. A szerző Pacurariu Aurel, a lippai kereskedelmi iskola titkára. A hatalmas kötet harminc drámát tartalmaz és visszavezeti az olvasót az ókor legmisztikusabb idejébe. Pacurariu Aurel munkájáról bátran elmondhatjuk, hogy terjedelemben a magyar könyvpiacon hasonlót még nem produkáltak. Egy egészen különös, nem mindennapos írói megnyilatkozás eredményeképpen született meg a A fáraó álma című kötet. Nem mindennapos az, hogy korunkban, mely a rapszodikus szellemi termékek korá szaka, akad egy intellektuel, aki hallatlan energiával hozzálát egy olyan történelmi perspektívájú téma feldolgozásához, amely nemcsak az előtér nelmányi éveket vesz igénybe. Nem is szólunk arról, hogy Pacurariu Aurel két évtizedes fáradságos munka árán hozta ki a könyvpiacon művét, amely témájában felöleli a fáraók világának egész övrjét. A hatalmas munka minden egyes jelenete lenyűgöző és érdekfeszítő és meglátszik, hogy írója gondos precizitással építette fel azokat a motívumokat, amelyek összhatásukban visszatükrözik mindazt, ami misztikus és lenyűgöző és egyben bekapcsolják a mai ember pszichéjét egy olyan életmódbé, amely lényegében nem sokban különbözött a maitól.

Uj bizományi üzlet!

Antik és modern bútorokat, bel- és külföldi perzsákat, ezüstöt, dísz tárgyakat és egyéb ingóságokat elvállalunk bizományba eladásra, mely ingóságokra készpénz előleget is adunk.

„FAVORIT”

Ingatlanforgalmi és Bizományi Üzlet, Str. Brajanu 17
Házakat keresünk megvételre.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, július 3.

Bucuresti. 18. Dincu-zenekar könnyű és román zene. 19.30. Felolvasás. 20. Gramofon. 21. Bach H-moll miséje gramofonon. — Königsberg. 19.25. Maláji és jávai táncok. 21. Verdi: Traviata c. operája Berlinből. — Königsbuserhausen. 21. Verdi: „Traviata“ c. operája a nagyoperából. Utána 1.30-ig tánczene. — Milano. 11.30. Rossini: „Ory gróf“ című operája. A szünetekben felolvasások. 24.30. Hírek, könnyű zene. — Prága. 10.30. Lortzing: „Az orvvadász“ c. háromfelvonásos operája a Nemzeti Színházból. — Róma. 22.02. Mascagni: „Iris“ című operája háromfelvonásban. — Wien. 2. Dél-élelőtti zene. 14. Nevetettő gramofon. 16.30. Silving zenekar. 18.20. Káplán hegedűművész nő játéka. 18.40. Idegenforgalmi hírek. 19.05. Tanulók a szünetekben. 19.30. A XVIII. század kertforradalma. 20. A vízgéradíósövetség öt éve. 20.30. A vízbefulokról és mentésükről. 21. A nyárról szóló zeneművek. 22.15. Az új zene nemzetközi társaságának hangversenye. Utána klasszikus zene gramofonon. — Budapest. 10.15. A rádió rádiókvartettjének hangversenye. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 12.10. Nemzetközi vízelvezőszolgálat. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból,

időjárásjelentés. 13.05. Hangverseny. Közreműködők Moór Julia (ének) és Kertay Ferenc (ének.) 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 2. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 3.30. Hírek, élelmiszerárak. 4. Piaci árak és árfolyámhírek. 5. Rádió Szabad Egyetem. 6.30. Csaba Jemő dr. novellája: „Gyerekek“. Felolvassa a szerző. 7.10. Operetttrészetek és keringők. 8.15. Angol nyelvoktatás (J. W. Thompson) 8.45. Kelemen Ernő felolvasása: „Vilma királynő és a királyi család.“ 9.15. Katonai indulók. A m. kir. 1. honvédszállóalhad zenekara fúvósvezettségének hangversenye. 10.30. Kínai és japán motívum énekszámok. Előadja Laurisin Lajos, a m. kir. Operaház művésze. Utána kb. 11. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Banda Marci és cigányzenekarának hangversenye a Baross kávéházból.

PÉNTEK, július 4.

Bucuresti. 18. Marcu-zenekar könnyű és román zene. 20. Gramofon. 21. Szimfonikus hangverseny. 21.45. D'Etolie Aidonne énekesnő dalestje. 22.15. A szimfonikus hangverseny folytatása. — Belgrád. 21.30. Rézszetek a „Bajader“ c. operettből. 22.45. Nemzeti zenekar. 23.45. Kávéházi zene. — Páris-Eiffel. 21.20. Haydn: Királynő szimfonia. Utána Reinthal René énekesnő három orosz cigánydalt énekel. 21.45. Cazes hegedűművész. Poulott és Malloire énekesek hangversenye a rádiózenekar közreműködésével. — Wien.

20.30. A bécsi színház négyszáz éve. 21. Meilul: „Minél bolondabb, annál jobb“ c. kétfelvonásos vígoperája. Utána szórakoztató zene. — Budapest. 9.15. Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 10.30. Hírek. 10.15. A hangverseny folytatása. 12.10. Nemzetközi vízelvezőszolgálat. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból. időjárásjelentés. 13.05. A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 2. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 3.30. Hírek, élelmiszerárak. 4. Piaci árak és árfolyámhírek. 5. Riegl-Schimek Magda gyermekmeséi. 5.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. 6. Szádeczky Kardos Lajos felolvasása: „Régi erdélyi lakodalom.“ 6.35. Rácz Laci és cigányzenekarának hangversenye. 7.45. Kormos Tivadar dr. előadása: „A tatai kőbánya meséje ősemberokről, mammutokról.“ 8.20. Hangverseny. Közreműködik: László Erzs (hegedű) és Thoma József (zongora.) 9.10. Csabai István dr. előadása: „A pályaválasztás.“ 9.30. Olasz operarészletek. Előadják: Goda Gizella és Vencell Béla, a m. kir. Operaház művészei. E hangverseny szünetjében ügétverseny eredmények. Utána kb. 11.10. Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. Majd: Gramofonhangverseny.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej A vastagabb betűvel kiadvánt szavak aláhuzandók Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködére válaszolunk Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151 A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

NAGYMAMA-helyettesnek ajánlik egy öreg özv. tisztviselőné, egy-két gyermek gondozását, esetleg beteg gyermek ápolását lelkiismerettel és szeretettel állítja. Vidékre, a Regába is elmenne. Megköszönések: „Nagy mama“ jellegű az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek. 2749

VIDÉKI VALLALAT keres román, német, magyar levelezésben és könyvelésben jártas gyors és gépirónót vagy főalembert. Ajánlatok „Komoly“ jellegű az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek. 2750

KÉRESEK középkori asszonyt mindenesnek, magas fizetés mellett azonnali belépésre. Bisztriczky malomtulajdonos, Biharos 2751

LAKÁS.

KÉTSZOBÁS, előszobás, fürdőszobás lakás magánháznál kiadó. Volt Szt. Péter-úr 15. 2757

NÉGYSZOBÁS modern lakás, zárt folyosóval kiadó. Tace Jonescu 1., v. Sándor-uca sarok. 2758

Kiadó

rendőrséghez közel 3 szobás, elő-, fürdőszobás modern lakás július 15., vagy augusztus elsejére. Megbizott: HATSCHER, Str. Mărășești (Kossuth-u.) 58-60. fidsz. 4

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

ÖTSZOBÁS erkélyes modern lakás, alkalmas orvosnak, ügyvédnek is) augusztus 1-től kiadó, Vladimirescu (Dobó-u.) 9. Bővebbet földszinten. 2719

MODERN 1 és 2 szobás lakások azonnalra kiadók a viaduktánál. Str. Ardealului 1.

KÉT szoba, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó, Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában

FŐTÉREN kétszobás, konyhás lakás azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével azonnalra a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VÉTFELFELADÁS.

ELADÓ keveset használt nyitott személyautó előnyös feltételek mellett. Ertekezni és megtekinthető a Strada Cogalniceanu (v. Mikes Kelemen-uca) Nagy János-téle vendéglőben 2759

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPANT eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

Legszebben fest, tisztít

K N A P P

v. Weitzer-u. 11. v. Magyar-u. 10.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA“

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyitja Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 20-30.

Minden modern kényelemmel berendezve. Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörccsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

Tavaszi és nyári ruhákat, felöltőket

legszebben, legolcsóbban fest, tisztít

MÜLLER J. és FIA

Calea Banatului 6. (v. Asztalos S.-u.) Str. Brătianu 5. (v. Wellzer J.-ucca)

PERZSABUNDA, keleti és helyben készített perzsaszőnyegek, Berger-fotolók, 12 személyes ezüst orvesszköz, zongorák, fűláda, bőröndök, antik szekrények, ágyak, Biedermayer kredenc, kis bronzszobor, porcellánok, dísz és ezüsttárgyak, Seheberl-ágy, finom len asztalneműk, filesterek, dupla ágyterítők, szobaberendezések, kézimunkák, álló villanylámpák stb. kaphatók. SALGÓNÉ bizományi üzlete, Arad, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. sz. Neuman-palota 1000

VENDÉGLŐI berendezés, kerti székek, asztalok olcsón, eladók Autóvendéglő, Str. Alex Gavrá No 7 (Csernovits Péter-ucca) 2198

RÖVID PERZSABUNDAKAT, VITRINEKET, ezüsttárgyakat, szőnyegek, márkás porcellánokat, különböző dísztárgyakat, háztartási cikkeket stb. bizományba veszek Kívánatra házhoz megyek. SALGÓNÉ bizományi üzlet, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 6 gros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ELLÁTÁS.

FELTÉTLEN URILBANY uricsaladnál 2000 leiert lakást, teljes ellátást kapnat. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2736

ÜZLETEK.

ELADÓ: Soborsinban biztos megélhetést nyújtó legjobb helyen családi okok miatt berendezett vegyeskereskedes sarokházzal együtt, heti és országos vásár az üzlet előtt. — Cim: Marmorstein, Savarsin. 2753

30 év alatt törleszthető 10 százalékos amortizációs építkezési kölcsön

folyósítására a jegyzéseket foivesz Kiss Lajos „URANUL“ irodája, városküzával szemben, Bul. Reg. Ferdinand 1.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmetestű és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

WEISZ HUGÓ

totoművész

Uj stilus Studiója

BUDAPESTEN,

V., Katona József-ucca 25.

(Phönix-palota).

Vigszínház mellett. 2748

Telefon Aut. 221-46. (Lift).

Pályázat.

Az aradi magyar ifjuság nagyszabású Magyar Népünnepélyt fog rendezni, olyat, amilyen Aradon még nem volt. Ezen a népünnepélyen terve van véve

konfetti és szerpentin árusítás, céllövöldé és körhinta felállítás, valamint egyén szórakoztató tömegjátékok felállítása, amelyeket pályázat alapján ad át a rendezőség a leg-többet ígérőnek.

Ezen Magyar Népünnepélyen sok ezer magyar fog résztvenni úgy Arad, mint a környék lakosságából. Közlebbi felvilágosítást nyújt a Magyar Párt irodájában (volt Szt. László-ucca) Bérczi Lajos főtitkár.